

KOSÁR
7. évfolyam 5. szám
2010. május

KOSÁR

A fogyasztók magazinja

**TESZT: HÁZIMOZI
RENDSZEREK**

4

**MILYEN A KEKSZ?
MEGMONDJA A TESZT!**

8

**SEMMI PÁNIK!
KALANDPARK KÖRKÉP**

31

**MUNKAVÁLLALÁS
2010-BEN**

22

MINDEN, AMI UTAZÁS!

UTAZÁSI IRODÁK NAGY TESZTJE

A 14. OLDALON

TÁRSASUTAK ÉS FOGYASZTÓI JOGOK

INTERJÚ A 20. OLDALON

LÉGIUTASOK ÉS VASÚTON UTAZÓK JOGAI

19. OLDAL

TESZT ÉS TIPP

- 4** *Ha ezt Lumiére-ék megérhették volna...*
Házimozi rendszerek
- 8** *Lehullik a ke(k)szenő*
„Sima” és dúsított kekszek
- 12** *Koktélingora és sültkalács*
Éttermek a Ráday utcában
- 14** *Tour-túra*
Utazásszervező és utazásközvetítő irodák

JÓ TUDNI

- 19** *Por és hamu*
Utasjogok az EU-ban
- 28** *Biztosítsunk, de körültekintően*
Az INDRA egyesület tanácsai

INTERJÚ

- 20** *Molnár Gabriellával*
a Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetségének elnökével

TÁRSADALOM

- 22** *A CNC maróstól a topmenedzserig*
Munkakeresők és munkaközvetítők

NAGYÍTÓ

- 25** *Környezetvédelmi ikonok a vegyipari termékeken*
Környezetbarát jelképek
- 26** *Bajban a MÁV ÁBE ügyfelei*
Joghézagok az autóbiztosításoknál

ÉLETMÓD

- 29** *Elfeledett háztartási anyagok és új szerek*
Egy gyakorló háziasszony tanácsai

SZABADIDŐ

- 31** *Adrenalin a köbön*
Kalandparkok körképe

BÉKÉLTETŐ TESTÜLET

- 34** *Jordániai csillaghullás*
A Csongrád megyei Békéltető Testület ügyeiből

**HÁZIMOZI RENDSZEREK
NEMZETKÖZI TESZTJE**

4

**TOUR-TÚRA: UTAZÁSI
IRODÁK NAGY TESZTJE**

14

**BIZTOSÍTÁSI JOGHÉZAG:
BAJBAN A MÁV ÁBE ÜGYFELEI**

26

**ELFELEDETT HÁZTARTÁSI
ANYAGOK ÉS ÚJ SZEREK**

29

A fogyasztók magazinja

Megjelenik a hónap második csütörtökjén

KOSÁR

Kiadja az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület
1012 Budapest, Logodi utca 22-24. Telefon: 311-1830.

Felelős kiadó: **Dietz Gusztávné dr.** elnök
Szerkesztőség: 1012 Bp., Logodi utca 22-24.
Telefon: (06-1) 392-5285
E-mail: kosar@ofe.hu

Főszerkesztő: **Szép Gábor**
Olvasószerkesztő: **Újlaki-Vázt László**
Tervezőszerkesztő: **Kozma Péter - NovaProducts Kft.**
Fotó: **Aknay Csaba**
Tesztszerkesztő: **Hacsek Tamás**
Szerkesztőségi titkár: **Schmidek Veronika**
Nyomdai munkák: **FOLIUM Nyomda, Budapest**

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletága.
1088 Budapest, Orczy tér 1.

Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél,
e-mailen: hirlapelofizetes@posta.hu
Faxon: 303-3440. További információ: 06-80/444-444.
Előfizethető továbbá a szerkesztőségben, a honlapunkon:
www.kosarmagazin.hu vagy e-mailben: kosar@ofe.hu

A kiadó Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület a Kosár reklámmentes fogyasztói magazint nonprofit pályázati támogatással hívta életre. A lap bevételeit kizárólag fogyasztói tájékoztatásra fordítja.

Lapunkat rendszeresen szemlézi Magyarország legnagyobb médiatelefonja az
»OBSERVER« 1084 Budapest, Auróra u. 11.
Tel.: 303-4738, Fax: 303-4744
E-mail: marketing@observer.hu
<http://www.observer.hu>

**Szociális és
Munkaügyi
Minisztérium**

A Kosár Magazin megjelenését a Szociális és Munkaügyi Minisztérium pályázati támogatása teszi lehetővé.

ISSN 1786-3457

Tudatos fogyasztó lennénk – ha hagynák

Lapunk online kiadása is beszámolt arról, hogy januárban kellemetlen meglepetés ért mintegy 100 ezer magyar fogyasztót. A www.ppo.hu online kereskedelmi portált működtető Investech Kft. megkérdezésük nélkül leemelt a bankszámlájukról – tagsági díj ürügyén – 2.450 forintot.

Ez a portál arra szolgál, hogy 200 Ft kényelmi díjért interneten keresztül autópálya díjat lehessen fizetni, vagy éppen mobiltelefont feltölteni. A művelet úgy történik, hogy regisztrálni kell a rendszerbe, majd bankkártya segítségével megvásárolni a kívánt szolgáltatást. Nincs ebben semmi különös, ma már könyvet, CD-t, de akár televíziót, repülőjegyet, színház- vagy mozijegyet, azaz szinte bármit lehet vásárolni interneten keresztül – és nemcsak utánvéttel, hanem bankkártyával, hitelkártyával, akár a világ túlsó feléről. Az is előfordul, hogy a szolgáltató díjat kér az online műveletekért, bár inkább az a gyakorlat, hogy internetes kedvezményt kapnak a vásárlók.

Ebben az esetben az volt a meglepő és szokatlan, sőt véleményem szerint törvénytelen, hogy a fogyasztók megkérdezése nélkül, egy senki által nem ismert alapszabály-módosításra hivatkozva, a bankok segítségével újabb díjat terheltek a fogyasztókra. Itt két lényeges kitétel van: az egyik, hogy értesítés nélkül történt a tranzakció. Elektronikus szolgáltatások esetén az egységes hírközlési törvény úgy rendelkezik, hogy az általános szerződési feltételek változásáról közleményben kell az igénybevevőket tájékoztatni, amit két országos napilapban kell közzétenni, és lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a fogyasztó elálljon a szerződéstől. Ez itt nem történt meg. A változás nem jelent meg, csak a honlapon és

ott is csak a regisztráltak saját felületén, amit természetesen csak akkor látogatnak, ha vásárolni akarnak. Aki netán hírlevél-előfizető volt, az sem értesült a változásról, mert az aktuális hírlevél nem tartalmazott ilyen információt.

A másik furcsa gyakorlat a bankok eljárásában volt tapasztalható: az Investech megbízását validálás – a számlatulajdonos visszaigazolása nélkül – teljesítették. Tették mindezt akár tiltakozása, leltitása ellenére. Gondoljuk el, hogy milyen szigorú szabályok vannak akkor, ha pénzt akarunk felvenni, vásárolni szeretnénk a saját számlánkról, vagy a számlatulajdonos egyszerűen adatokat akar megtudni a saját számlájáról: PIN és más titkos kódok, jelszavak védik – igen helyesen – az adatokat.

Mi történt ebben az esetben? Valaki benyújtott egy számlát, és a bank szó nélkül, ellenőrzés nélkül teljesítette a tranzakciót. Most csak 2.450 forintról volt szó, de ezen az alapon levehetek volna akár 100 ezer vagy 1 millió forintot is! Biztonságban van akkor a pénzünk? Tőlünk igen, mert magunktól megvédenek a bankok, de másoktól nem. Ebben az esetben történt egy egyszerű vásárlás. Akkor még szó sem volt másról, mint egy vásárlásról, a szolgáltató azonban megőrizte – így jogosulatlanul tárolta – a bizalmas és személyes pénzügyi adatokat, majd – egyértelműen a pénzintézetek segítségével – visszaélt azokkal.

E sorok írója megpróbálta a saját bankjánál letiltani az illetéktelen használatot. A bank felvilágosítása szerint csak kártyacserével, azaz új adatok létesítésével lehet ezt megtenni, természetesen pénzért. Nem lehet előzetesen letiltani, hogy az adott bankszámlaszámról tranzakciót indítsanak a számlám ellen. A ppo.hu eltüntette honlapjáról a regisztrált adatokat, azt az előfizető nem tudja elérni, de kérdés, hogy valamilyen adatbázisban nem rejlik-e a bankszámlaszámom, hogy azután jövőre ismét előhúzzák, mint bűvész a cilinderről a nyulat, és egy új trükkkel, újabb összeget emeljenek le a számlámról. Természetesen mindezt következmény nélkül...

Az egészben meglehetősen ellentmondásos a hatóságok viselkedése is. Az elmúlt három hónapban azon kívül, hogy eldöntötték, ki az illetékes – jelen esetben a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) –, semmi nem történt. A

legutolsó információ szerint a GVH júliusra produkál vizsgálati eredményt. Az OFE nevében, feloldandó az ellentmondásokat, még januárban elvi vonatkozású kérdéseket tettünk fel a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének (PSZÁF), ám válaszra sem méltatták levelünket. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) illetékességének hiányát hangoztatta, a rendőrség eljárásáról nincs információnk. Megkíséreltünk alternatív vitarendezési, azaz békéltető testületi eljárást kezdeményezni, miután több becsapott ember is ezt a megoldást választotta. Az eredmény megdöbbentő volt. A vállalkozás, amely közben rengeteg átalakuláson ment át, az összes megkeresésre egy mondatral válaszolt: nem ismeri el a panaszok jogosságát. Ezzel szemben, mivel megválaszolta a megkereséseket, elismerte érintettségét, az eljáró tanács pedig – mivel megváltozott a tulajdonos – elhalasztotta az összes panasz érdemi tárgyalását.

Úgy tűnik, végül is a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság lépett: közérdekű keresettel fordult a bírósághoz, megtámadva a gyanús tranzakciókat.

S, hogy mit tehet itt a fogyasztó? Forduljon bírósághoz! Egy-két-három év alatt biztosan eljutnak egy elsőfokú ítéletig... Tanácstalan és védetlen vagyok, illetve vagyunk mindannyian. Nesze neked tudatos fogyasztóvá válás!

Fischer Gábor

Meghívó

A TÁMOP-5.5.6-08/
1-2008-0002
pályázat keretében

az **INDRA Egyesület**
2010. május 27-én 16 órakor
lakossági fórumot tart

a pénzügyi szolgáltatások
fogyasztóvédelmi problémáiról.

Minden érdeklődőt várunk.

Helyszín:
1012 Budapest,
Logodi u. 22-24.

Ha ezt Lumiére-ék megérhették volna...

Házimozi rendszerek tesztje

Mit tud vajon a mai házimozit? A DVD és Blu-ray technika vetélkedése, a beépített lejátszók által közvetített mozgókép minősége, 2.1 és 5.1 hangszórók erényei és árnyoldalai – mérvadó teszt vajtűfüleknek és saszeműeknek, 13 itthon is kapható készülék átfogó vizsgálata alapján.

A huszadik század első 40 évében az emberek csak a mozikban láthattak filmeket. Kezdetben fekete-fehér némafilmeket, élő zongoramuzsikával. Azután előkerültek a hangok és színek is. De a század második fele már a televíziózásé lett. Moziba az járt, akinek fontos volt, hogy egy-egy alkotást minél hamarabb láthasson, vagy a széles vászon és a térhatású hang vonzotta. Esetleg szerelmespárok, de őket kevésbé érdekelte, mit adnak éppen...

A 21. század vívmánya és perspektívája viszont már a házimozit: a teljes értékű audiovizuális élmény beköltözik a nappalinkba.

Előre kell bocsátanunk, hogy az itt ismertett nemzetközi tesztet 2009. őszén készítette az ICRT nemzetközi tesztszervezet. Ennek hangsúlyozása azért fontos, mert napjainkban az egész vizuális szórakoztató elektronika döbbenetes tempójú változásokon megy keresztül. Ez éppúgy vonatkozik

a készülékek adottságaira, technikai színvonalára, mint a jelkódolás különböző módjaira. Példa erre az a szakmai (talán piaci) vita, amely a Blu-ray lemezes tárolók megítélése körül zajlik. Egyes vélekedések szerint ez a képminőség fejlődésének egyetlen (a DVD-n túlmutató) útja, mások szerint zsákutcája.

Nem látunk azonban a jövőbe, ez a meccs talán még a félidejénél sem tart. Lehet, hogy az éppen csak megjelenő 3D televíziós technika (lásd keretes írásunkat) ismét átrendezi az erőviszonyokat, és erről újabb alapos nemzetközi vizsgálat születik.

A tesztről általában

A készülékek értékelése most is mérések és szubjektív elemek megítélése alapján történik. Ez utóbbi két fő vonala a hangzás és a látvány megítélése.

A látványnál főként az számít, amiért a lejátszó (nem pedig a televíziós képernyő) a felelős.

Ezúttal a bőség zavarával küzdve választhattuk ki a teszt szereplőit, hisz' szinte az összes, a nemzetközi vizsgálatban részt vevő típus széles körben kapható Magyarországon is. Ezért minden gyártótól csak a legjobb összpontszámot elért DVD-lejátszós készüléket ismertetjük, valamint a Blu-ray lemezes rendszereket.

Hangszórók – 2.1 és 5.1

Az egyik fontos különbség a tesztben vizsgált rendszerek között a hangszórók számában mutatkozik. Az 5.1 berendezéseknél 5, a helyiség adottságaitól is függően elhelyezhető, úgynevezett szatellit hangszóró és 1 mélynyomó hangszóró ad hangot. Ez ideális a megfelelő DVD-k és Blu-ray eszközök lejátszására, különösen a Dolby hangrendszerek jó minőségű élvezetére. Ennek továbbfejlesztett, de egyelőre ritkább változata a 7.1 hangrendszer (+2 hangszóróval). Az ICRT most ismertett tesztjében a 7.1 rendszerű készülékek még nem szerepelnek, mert átfogó vizsgálatuk jelenleg zajlik.

A gyártók viszont jól tudják, hogy nem mindenki igényel ilyen bonyolultságú rendszert (vagy talán inkább annyi zsinórt a nappalijába), és beéri egy hagyományos sztereó berendezéssel. Ezért továbbra is jelen van a házimozik piacán a 2.1 rendszer, 2 szatellittel és egy mélynyomó hangfallal.

A laboratóriumi mérések során elsősorban a maximális hangnyomásszintet (hangerőt), valamint a zavarszűrést vizsgálták. Az eredmények azt mutatták, hogy minden készülék – jöllehet eltérő mértékben – alkalmas egy szokásos méretű (20–50 m²) nappaliban

való alkalmazásra. LCD és plazma tévéknél nem lehetett képzavarást, hanghibát tapasztalni, hagyományos (katódsugárcsöves) televízióknál a hangszórótól való távolság függvényében – kb. 20 cm alatt – a képernyő sarkaiban észleltek színhibákat.

A 2.1 rendszerek érdekes módon gyakran drágábbak a komplett 5.1 felszerelésnél, mert a különböző digitális térhatások alkalmazására képes elektronika bonyolultabb, mint a több hangszóróra elosztott jelek kódolása.

Vevőegység és erősítő

A vevőegység televíziós és rádiós jeleket egyaránt képes fogadni, de a lejátszás minősége – mint általában – a jel erősségétől és zavarmentességétől függ. Ami a vevőkészülék mérhető minőségi paramétereként meghatározható, az:

- a vevő érzékenysége, azaz milyen erősnek kell lenni a rádiójelnek a tiszta monó, illetve sztereó vételhez;
- a jel/zaj arány;
- az áthallás, azaz a bal és jobb csatorna elkülönülésének a mértéke.

Beépített lejátszó (DVD/Blu-ray)

A közvetített mozgókép mérhető adatainál (felbontás, bitmélység) jelenleg a Blu-ray technika látszik nagyobb tudásúnak. A legújabb televíziós technika, a ma még csak szórványosan elérhető 3D műsor egyelőre csak a Blu-ray technikájával hozható össze, legalábbis a nem professzionális (házi) moziáshoz. Ugyanakkor az 5.1 szabványú DVD rendszerek hangminőségben ugyanazokat a mérhető eredményeket produkálják, mint az optikai lemezes tárolók.

Hangzási és vizuális teszt

Egy szakértői csoport a DVD lejátszónkon audio CD-ről, a Blu-ray készülékeknél HD hangfájlokról lejátszott, többféle zenei mintán vizsgálta a sztereó hangminőséget. A házimozzi rendszerek hangzámínósége általánosan valamivel jobb, mint egy mikro hifi berendezésé. Zenei hanghordozókat vagy rádióadásokat hallgatni tehát akár ezeken az alapvetően a vizuális igényekhez tervezett készülékeken is lehet, jó minőségben. A legfontosabb elvi különbség, hogy míg a sztereó hifi berendezéseken a mély hangok integráns részei a bal-jobb csatorna jelének, a házimozikban ezeket a külön mélynyomó hangszóró sugározza.

A DVD-lejátszás képminőségét SCART és HDMI csatlakozóknál vizsgálták. SCART-nál nem volt lényegi különbség a különböző lejátszók között, HDMI-nél viszont vízszintes és függőleges értelemben egyaránt kimutatható a képminőség változása. A Blu-ray lejátszóval felszerelt házimozzi szettek minden tekintetben kiváló képminőséggel szolgáltak.

Általános tanulságok

A 2.1 házimozzi szetteket sokkal egyszerűbb összeszerelni, elhelyezni és használni; jóval kisebb területet foglalnak el a lakótérből. A vásárlók egy része tehát valószínűleg egyáltalán nem keresi a multi-hangszórós felszereléseket. Hangzásélmény tekintetében a 2.1 rendszerek tökéletesen alkalmasak akár a korábbi hifitornyok, audio CD-lejátszók kiváltására is. Ezek az előnyök azonban házimozizáskor eltűnnek, mert a hangzás térélménye jelentősen gyengébb. Tesztábrázatunkból kiviláglik, hogy emiatt a 2.1 rendszerek eleve hátránnyal indulnak az összehasonításban. Ha tehát fontos a valódi

Jön a 3D televíziók kora?

A térhatású mozi igénye szinte egyidős a filmmel. A nézők viszonylag hamar megszokták a vetített kép élményét, és egy idő után már nem akartak kiszaladni a teremből, amikor közeledett feléjük egy vonat: megértették, hogy az rajta marad a vásznon. Aztán a legutóbbi időkben, alig pár éve elkezdtek felbukkanni a 3D mozik a polarizációs szemüvegekkel, és elindult a változás.

Most végre megérkezett Magyarországra a Samsung közelmúltban bemutatott 3D tévéje, a Samsung 46C7000. Benne van minden, amit 2010-ben az emberiség bele tud rakni egy tömegtermékbe. A 16:9-es képernyő felbontása 1920x1080 pixel, a LED-es LCD kétszáz hertzen és 116 centiméterez, a sztereó hangrendszer mellé odairták, hogy Dolby Digital Plus, van H.264-kompatibilis DVB-T-tuner, négy HDMI-, két USB-bemenet és a fogyasztása is barátságos: 115 watt. Ezeknél is fontosabb az a nagyteljesítményű képfeldolgozó chip, ami lehetővé teszi a 3D megjelenítést, mert a készüléknek pont kétszer annyi adatot kell produkálnia, mint hagyományos társának: külön a bal és külön a jobb szemnek, hogy az agyunkban térhatású kép álljon össze. Ehhez még szükség van szemüvegekre is, amikben szemenként egy LCD-kijelző található. Ezek másodpercenként több tucatszor kapcsolnak ki és be, ilyenkor észrevehetően rövid pillanatokra kitarakják a szemünk előtt a képet. A lencsék mindig fordítva működnek, egyszer az egyik, utána a másik szem nem lát, másodpercenként hatvan villanás viszont már elég gyors ahhoz, hogy agyunk ne fogja fel a másfél századmásodpercig tartó sötétséget. A végeredmény maga a térhatás.

(Forrás: index.hu, 2010. 04. 16.)

Típus	LG HT 903TA	LG HB 954PB	Pioneer XV-LX03	Sony DAVDZ660	Panasonic SC-PT560EB	Samsung HT-TZ215
ÖSSZPONTSZÁM, ÖSSZMINŐSÍTÉS	4,09 jó	4,08 jó	4,06 jó	4,00 jó	3,98 jó	3,95 jó
Hangrendszer típusa	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1	5.1
Lejátszó típusa	DVD	Blu-ray	DVD	DVD	DVD	DVD
Integrált lejátszó/erősítő	+	+	+	+	+	+
Fellelhető fogyasztói ár [Ft, 2010. ápr.]	86.000	182.000	138.000	100.000	110.000	73.000
CSATLAKOZÓK						
Sztereo jack bemenetek száma	1	2	1	1	1	1
HDMI bemenetek száma	1	2	2	–	–	–
Digitális hangbemenetek száma	1	2	3	2	1	1
USB bemenetek száma MP3/JPEG/DivX	2	2	2	1	1	2
iPod csatlakozó	1	1	1	1	1	–
HDMI kimenet	1	1	1	1	1	1
SCART/RCA kimenet	2	1	1	1	2	2
VEVŐEGYSÉG+ERŐSÍTŐ						
Hangjel érzékenység	3,8	3,8	4,2	3,0	4,2	3,1
Vevőegység jel-zaj arány	2,8	3,8	3,5	2,5	1,7	3,0
Erősítő jel-zaj arány 5.1 DolbyDigital módban	4,7	3,3	4,4	5,0	3,1	4,8
Áthallás értékelése	4,3	5,0	4,2	4,5	4,3	3,6
Külső jelforrás erősítése	4,9	4,1	3,8	4,3	4,8	3,6
Vevőegység és erősítő értékelése	4,1	3,9	4,0	3,8	3,4	3,7
HANGSZÓRÓK						
Maximális hangnyomásszint	5,1	5,5	4,5	5,1	5,0	5,0
Első hangszórók zavarűrésze	5,0	4,5	5,5	5,0	5,0	5,0
Szatellit hangszórók zavarűrésze	4,2	4,5	5,5	5,0	5,0	5,0
Hangszórók értékelése	4,9	5,3	4,7	5,1	5,0	5,0
HANGZÁSTESZT						
Hangminőség audio CD-vel	3,9	4,4	3,8	3,1	3,6	3,8
Hangminőség filmhangon	4,3	4,5	4,0	3,6	4,2	4,0
Térhatás hangminősége (Dolby Digital DVD)	4,7	4,6	4,5	4,3	4,6	4,5
Hangzásteszt értékelése	4,4	4,6	4,3	3,9	4,2	4,3
VIDEOJEL MÉRÉSEK						
Fényerő	3,5	3,0	4,8	5,1	3,3	4,3
Video jel-zaj arány	5,2	5,0	5,0	5,0	5,1	5,2
Videojel mérések értékelése	3,9	3,4	4,8	5,1	3,6	4,5
VIZUÁLIS TESZT						
Képminőség (SCART/RCA csatlakozóval)	5,0	4,5	5,0	4,5	5,0	4,5
Képminőség kereső módban, előre	2,8	3,6	2,0	2,6	3,0	3,0
SD jel átalakítása HDMI csatlakozón	4,8	3,8	4,1	4,8	4,6	4,6
Vizuális teszt értékelése	4,7	3,9	4,2	4,6	4,6	4,5
HASZNÁLAT						
Kezelőszervek	3,7	3,2	4,0	3,3	3,5	2,8
Hangbeállítások	3,8	4,2	3,3	3,0	3,2	2,5
DVD-lejátszás	3,8	4,2	3,7	3,8	3,3	4,2
Audio-CD lejátszás	2,8	3,2	2,3	2,5	2,0	1,7
Távírányító	3,7	3,6	3,0	3,1	3,6	3,6
Használat értékelése	3,3	3,7	3,0	3,0	3,1	3,0
ENERGIAFELHASZNÁLÁS						
Energiafelvétel DVD-lejátszáskor	3,8	3,8	4,4	3,9	3,3	4,2
Energiafelvétel készenléti/kikapcsolt állásban	4,9	5,1	5,0	5,3	5,2	4,5
Energiafelhasználás értékelése	4,7	4,9	4,9	5,1	4,9	4,5
Ahol más mértékegység nincs, ott az ICRT minősítési értékei szerepelnek. 5,5-4,6: kiváló; 4,5-3,6: jó; 3,5-2,6: közepes; 2,5-1,6: elégséges; 1,5-0,5: nem megfelelő; + van/lehet – nincs/nem lehet; a táblázat a részletes teszt legfontosabb elemeit tartalmazza, az összpontszámot a teljes teszt adatainak figyelembe vételével számították.						

Mit, hova?

Hangcsatlakozások

Lineáris sztereo bemenet (jack): más hangforrások (TV, videomagnó, rádió, CD-lejátszó) jeleinek erősítésére.

Digitális bemenet (optikai/elektronikus): DVD-rekorder, set top box jeleinek átvitelére.

Videojel csatlakozások

HDMI kimenet: Alkalmassá teszi a hagyományos videojeleket 1080p (pixel) megjelenítésre.

HDMI bemenet: HD felbontású jelek (set top box, DVD) fogadására.

SCART kimenet: Régebbi típusú televíziók csatlakoztatására.

Adatátviteli csatlakozások

USB bemenet: multimédia fájlok betöltése pendrive-ról, külső tárolóról. Minden házimozis vevő alkalmas mp3 zenefájlok, jpeg képfájlok és DivX vagy más videojelek fogadására.

iPod csatlakozó: adatátviteli és akkumulátortöltő csatlakozás egyben.

mozi illúzió (az események középpontjában tartózkodás), akkor az 5.1 (vagy a 7.1) sokkal jobb megoldás. Ami a mozizást illeti: a tévékészülékek kép-méretének és technikai lehetőségeinek a kitágulásával együtt jár, hogy egy egyszerű DVD-lejátszó már-már értelmet veszít, ha csak simán a tévéhez csatlakoztatjuk, és annak hangszóróin keresztül élvezzük a hangot. Ennél egy házimozis szett nagyságrendekkel többet tud. Az persze nem biztos, hogy a házimozizás élménye nélkül nem lehet vagy nem érdemes élni...

Összességükben nem jobbak vagy rosszabbak egymásnál a DVD és Blu-ray készülékek, hiszen szinte holtversenyben végzett az élen egy-egy reprezentánsuk. Az már más lapra tartozik, hogy mindkettő egyazon gyártó, az LG portékája.

Hacsek Tamás

Yamaha AV Pack 109	Jamo A 102 HGS 12	Philips HTS 3377/12	Samsung HT-BD 1250	JVC NX-F4	Bose 3.2.1 GS (s III)	Harman Kardon HS200
3,86 jó	3,82 jó	3,65 jó	3,64 jó	3,45 közepes	3,30 közepes	3,26 közepes
5.1	5.1	5.1	5.1	2.1	2.1	2.1
DVD	DVD	DVD	Blu-ray	DVD	DVD	DVD
—	+	+	+	+	+	+
110.000	182.000	82.000	182.000	94.000	400.000	210.000
5	1	1	1	1	3	2
2	—	—	—	—	—	—
3	2	2	2	1	4	2
2	2	2	2	2	—	3
—	—	—	1	—	—	—
1	1	1	1	1	1	1
2	2	1	1	2	1	2
3,8	4,6	3,9	3,3	2,8	4,7	3,0
3,6	2,5	2,0	3,6	3,7	4,4	2,1
5,1	1,7	3,4	3,9	4,5	4,7	4,3
3,9	4,2	3,9	5,0	3,5	3,0	3,0
4,5	3,0	3,6	3,6	4,4	3,6	4,5
4,3	3,0	3,2	3,7	3,9	4,2	3,4
5,5	5,5	4,5	5,0	5,0	5,0	4,5
5,5	5,5	4,0	2,0	3,0	5,5	5,5
5,5	5,5	5,2	4,8	3,0	5,5	5,5
5,5	5,5	4,6	5,0	4,6	5,1	4,7
2,8	4,5	2,9	3,1	3,1	3,4	3,9
3,9	4,7	3,5	2,9	3,1	3,9	3,8
4,3	4,8	3,9	3,8	2,5	2,7	2,6
3,8	4,7	3,5	3,6	2,7	3,0	3,0
5,2	4,7	5,5	4,5	4,1	4,0	4,4
5,0	5,2	5,0	5,1	5,0	4,9	4,8
5,2	4,8	5,4	4,6	4,3	4,2	4,5
5,0	5,0	5,0	4,9	5,0	4,8	4,9
3,0	4,1	3,5	3,3	2,9	3,0	2,0
4,0	4,3	4,3	3,9	4,6	4,0	4,1
4,2	4,4	4,4	4,1	4,6	4,1	4,2
4,3	2,7	3,8	3,2	3,3	3,7	3,0
3,7	3,0	4,0	3,2	3,7	—	3,0
4,2	4,2	4,0	4,0	3,5	4,2	3,3
3,1	3,3	3,0	1,7	2,2	1,5	2,0
2,4	3,3	4,0	4,0	2,5	3,7	2,2
3,0	3,0	3,4	3,5	3,0	3,7	2,6
0,5	3,0	4,0	3,2	3,9	3,0	3,8
3,7	1,3	4,9	4,9	4,9	5,5	3,5
2,2	1,5	4,8	4,6	4,7	4,2	3,2

Lehullik a ke(k)szkenő

Kekszeket teszteltünk

Ropogtatni jó, nassolni élvezet. A csemegézés szenvedélyének adózott a Kosár magazin csapata is: húszféle kekszet teszteltünk. Hiszen, ha már kényeztetés, tegyük magasra a mércét, legyen minőségi az a csemege. Lássuk a kekszet, mi megnyeri a tesztet!

Valljuk be, hogy egy igazán finom, ropogós kekszre nemet mondani bizony embert próbáló feladat. Ha esetleg nem tudnánk kordában tartani ropogtatnivaló utáni vágyunkat, azért szügyenkeznünk még nem kell, a nassolás ugyanis alapvetően természetes készítés. Már az ősember is majszolt édes gyümölcsöket és mézet, hogy csillapítsa édesség utáni vágyát. Tudományos kutatások és régészeti feltárások azt is alátámasztják, hogy a Közel-Keleten az emberiség már i. e. 8.000-7.000 környékén természetesen gabonafajtákat, vagyis a keksz alapanyagát. A kelesztett kenyeret az óegyiptomiaknak köszönhetjük, ez a tudás pedig római közvetítéssel terjedt el egész Európában.

A keksz bölcsője

Bár a torkoskodás a történelem időszeitől független, mindenkori szenvedélyünk, az édesség történetében a legnagyobb áttörést az ipari forradalom hozta. Ekkor ugyanis gombamód szaporodott a kínálat, egyre bővült a hozzávalók és az elkészítési módok köre, így a finomságokhoz mind alacsonyabb áron lehetett hozzájutni. Igaz volt ez a kezdetekkor még ízesítés és hozzáadott finomságok nélkül készített kekszre is. Később, a kereskedelem bővülésével, magvakkal és szárított gyümölcsökkel, fűszerekkel ízesítették a kekszeket és süteményeket. A keksz szülőhazája valószínűleg Anglia, ahol

a középkori pékek a kisült kenyeret rakták vissza a kemencébe, hogy megkeményedjen. Innen származik a keksz angol neve, a biscuit, ami franciául annyit tesz, kétszer átsütve. A magyar pedig valószínűleg az angol torta (cakes) szót vette át: a tizenkilencedik század elején hazánkban még ékezetel, kéksznek hívták az édességet.

A kekszfogyasztás az angol kultúrában a későbbiekben is meghatározó szerepet töltött be. Míg az Egyesült Államokban csak a kis lapos és a réteges szendvicsses falatokat hívják keksznek, Angliában a választék annyira széles, hogy a nagyobb boltokban külön kekszosztályt tartanak fenn a csemege-eknek. A ropogtatnivaló itt általában

Helyreigazítás

A Kosár magazin előző, áprilisi számában tévesen, dupla árral tüntettük fel a felvágott teszt egyetlen kiváló eredményt elért „versenyzőjét”, az Aldiban vásárolt Zimbo turista felvágottat. A Zimbo turista 100 grammjéért 398 Ft helyett csak 199 forintot kell fizetnünk. A hibáért ezúton elnézést kérünk minden érintettől, megjegyezve: a (főtt, hagyományosan füstölt, szárított) Zimbo turista felvágott így nem csupán a tesztgyőztes, de a legjobb vétel címét is méltán kiérdemli.

Keksz házilag

Fitness keksz

Hozzávalók: 25 dkg liszt, 1/2 dl olíva olaj, 2 db tojássárgája, 10 dkg fruktóz, 1 kávéskanál szódabikarbóna, 1,5 dl joghurt, csipet só. A hozzávalókat gyúrjuk össze, nyújtjuk vékonyra, szaggassunk belőle derelyevágóval egyforma kockákat, majd sütőben süssük meg.

Áfonyás-fehércsokis keksz

Hozzávalók: 5 dkg vaj vagy margarin, 15 dkg liszt, 1,5 teáskanál sütőpor, 1 teáskanál őrölt fahéj, 9 dkg cukor, 1,2 dl zsíros tej, 12 dkg friss áfonya, 1/2 bögre tört fehér csoki. A sütőt százkilencven fokra melegítsük elő, majd vékonyan vajazzunk ki egy nagyobb tepsit. Szitáljuk egy edénybe a lisztet, a sütőport a fahéjjal együtt. Kézzel morzsoljuk hozzá a vajat vagy margarint, míg az egész durva morzsupacra nem emlékeztet, majd keverjük hozzá a cukrot. Adjuk hozzá a tejet, áfonyát, a csokoládétörmeléket, és keverjük össze. A tepsire kanalazzunk nyolc jól elkülönített kupacot a tésztából, és húsz percig süssük, míg szép aranybarna színt kap.

A végeredmény kifejezetten biztató: csak kiváló és jó eredmény született a „sima” kekszek kategóriájában.

búzalisztből készül, mézzel vagy cukorral ízesítik, s a hagyomány szerint tea mellé fogyasztják, gyakran mártogatva, puhítva az egyébként ropogós süteményt. Ahány keksz, annyi változat: a különböző típusok tartalmazhatnak csokoládét, gyümölcsdarabkákat, lekvárt, mogyorót, de az is előfordul, hogy a keksz lesz tölteléke egy másik édességnek. A sós kekszek a leggyakrabban hagymás, sajtos, olivás és baconos ízesítést kapnak Angliában.

Keksz az egész világ

Az amerikai keksz sütőporral, élesztővel vagy szódabikarbónával készül. Kekszet sütni egyáltalán nem macerás feladat, az amerikaiak ezért is hívják gyors kenyérnek. Az ő csemegéik angol társaikhoz hasonlóan pirult külsejűek és barna belsejűek, ám amerikai szokáshoz híven krémekkel, különböző szörpökkel és egyéb ízesítőanyagokkal megspékeltek. A keksz Dél-Amerikában a gasztronómia szerves része, itt általában íróval készítik. Kísérő fogásként vagy a reggelihez fogyasztják cukornádszörppel, citromszörppel, illetve mézzel, de gyakran eszik vajjal és különféle édes mártásokkal is. Amerikában a tésztához vizet adnak, ettől puhább és formálhatóbb lesz, így készítenek belőle kiskanállal úgynevezett csepp kekszet. Ennek nagyobb méretű változatát macskafejnek is nevezik. Amerikában a keksz olyannyira mindennapi étel, hogy még a gyorséttermek kínálatában is fellelhető, sokszor adnak hozzá kolbászt, sajtot, tojást, steaket és csirkét. De a kutyakeksz ötlete is Amerikából jött, ami nem csak finom falatot jelenthet a jól viselkedő ebnek, de fogainak tisztán tartásában is segít.

Keksz, ahogy az írva van

A Magyar Élelmiszerkönyv meghatározása szerint a keksz búzalisztből, esetenként egyéb gabonaőrleményből, zsiradékból, cukorból, ízesítők hozzáadásával készült tartós édesipari készítmény, mely minőségét legalább harminc napig megőrzi. A vegyszeres lazításhoz kémiai lazítószereket használnak. A vajas keksz zsiralapanyaga a vaj, az omlós keksz zsirtartalma legalább 11 százalék, a sós keksz konyhasótartalma 0,8 és 4 százalék között változhat. A háztartási keksz tej és tojás felhasználása nélkül készül, töltetlen, bevonat és dúsítás nélküli, zsirtartalma pedig legfeljebb 14 százalék.

A teszt

Mintha egy babazsúrba csöppentünk volna, olyan volt a hangulat a Kosár magazin keksz tesztjén. Csak zörögtek, csörögtek a színes csomagolók, az asztal pedig egyre csak telt a különböző formájú, színű és ízesítésű kekszekkel. A kiválasztott finomságokat két csoportra, normál és dúsított kekszekre osztottuk, a tesztelést pedig az előbbivel kezdtük.

Talán azt gondolnánk, hogy keksz és keksz között nincs is igazán különbség: elrágcsálni jó, s ha elrontjuk a gyomrunkat, kiváló kímélő étel is lehet. Pedig a látszat ellenére nem minden keksz egyforma. Alapvető összetevőit tekintve mindegyikben van búzaliszt, cukor, növényi olaj, glükózszirup, só, valamint térfogatnövelő szerek (például sütőpor), ehhez jöhet még adott esetben malátakivonat, sovány tejpor, növényi zsír, tejsavópor, savanyúságot

Megnevezés	Tömeg [g]	Fajlagos ár [F/100 g]	Gyártó (Gy), Forgalmazó (F), Származási hely (Sz), Vásárlás helye (V)	Csomagolás és értékelése ¹	Szín, alak ² (s=0,7)
KEKSZEK					
Ital d'Oro Fior di Grano omlós keksz	700	74	Sz: Olaszország V: LIDL	Vastag, papírral kasírozott alufólia (4)	4,8
Győri Albert ropogós keksz	220	118	Gy: Győri Keksz V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	5,0
Finest Bakery háztartási keksz	1.000	40	Gy: Győri Keksz V: ALDI	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,5
Sonday (classic) vajás keksz	400	90	F, V: LIDL	Hullámpapír tálcán sorbarakva, tépőzáras (5)	4,7
Monarc vajás keksz	400	90	Sz: Németország F, V: ALDI	Hegesztve, 2 tálcá, egybecsomagolva (5)	3,8
Spar édes, omlós keksz	180	77	F, V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,3
Győri Otthon háztartási keksz	200	50	Gy: Győri Keksz F: Kraft Foods, V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	3,5
Frollini Classici Joy keksz	1.000	45	Sz: Olaszország V: LIDL	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,2
Spar háztartási keksz	200	48	F, V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,0
Reál háztartási keksz	200	50	Gy: Detki Keksz V: REÁL	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	3,8
DÚSÍTOTT KEKSZEK					
Ital d'Oro Fior di Cacao kakaó ízű, omlós keksz	700	93	Sz: Olaszország V: LIDL	Vastag, papírral kasírozott alufólia (4)	4,8
Spar kókuszos, édes, omlós keksz	180	77	F, V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,3
Győri Korpovit ropogós keksz, teljes kiőrlésű gabonából	200	117	Gy: Győri Keksz V: REÁL	Fémgőzölt fóliába sorbarakva, hegesztve, tépőzáras (5)	4,4
Spar kakaós, édes, omlós keksz	180	77	F, V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,3
Detki Bisfit gabonás, omlós keksz törökmogyoróval, mézzel, csokoládédarabokkal	280	166	Gy: Detki Keksz V: SPAR	Visszazárható doboz, 3 darabonként hegesztett tasak (5)	4,0
Győri JóReggelt! erdei gyümölcsös, gabonás, omlós keksz	50	208	Gy: Opavia (CZ) F: Győri Keksz V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,0
Győri JóReggelt! 40% teljes értékű gabonás, omlós keksz	50	208	Gy: Opavia (CZ) F: Győri Keksz V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	3,5
Bahlsen Hobbits Cocoa kakaós ízű, omlós zabpehely keksz	250	174	Sz: Lengyelország F: Maresi Foodbroker V: SPAR	Műanyag fóliában sorbarakva, tépőzáras (4)	4,2
Győri JóReggelt! Kolekontroll mogyoró ízű, gabonás, omlós keksz csokoládé darabokkal	50	258	Gy: Opavia (CZ) F: Győri Keksz V: SPAR	Műanyag fóliában sorbarakva, tépőzáras (4)	3,5
Norbi Update1 Jó estét! gabonás, omlós keksz édesítőszerrel, törökmogyoró és aszalt áfonya darabokkal	40	335	Gy: Detki Keksz V: SPAR	Műanyag fólia zacskóba ömlesztve (3)	4,2

¹ A csomagolás értékelése nem számít bele a minősítésbe; ² A 0-5 közötti vizsgálati pontszámok átlaga; ³ Az összpontszámában az értékek a súlyozó faktorról (s) szorozva szerepelnek; ⁴ Minősítés: 17,5-20,0 = kiváló, 15,0-17,4 = jó, 12,5-14,9 = közepes, 10,0-12,4 = még megfelelő, 0,0-9,9 = nem megfelelő. Összetevőkkel bővített táblázat: www.kosarmagazin.hu

Egészséges vagy csak annak tűnik?

Az Európai Unió által elfogadott nutrition and health claims, vagyis a táplálkozási és egészség ajánlások a kekszekkel kapcsolatban is fontosak lehetnek. Sok reklámban halljuk, hogy egyes termékeket azért érdemes megvennünk, mert jótékony hatással vannak egészségünkre. Teljes értékű, teljes kiőrlésű, energiaszegény, cukormentes, növényi rostokkal dúsított, hozzáadott vitaminokkal gazdagított: az uniós törvénykezés szerint ezeknek a szlogenek csak bizonyos feltételekkel alkalmazhatók. A vitamin- és rosttartalomból például olyan mennyiség szükséges, ami elegendő ahhoz, hogy a vitaminok és rostok jótékony hatásukat ki tudják fejteni. Ha pedig egy termékől azt állítják, csökkentett energiatartalmú, akkor az azt jelenti, hogy az eredeti energiatartalomhoz képest legalább harminc százalékos csökkenéssel kell gyártani az adott terméket; ez a sötétaralmonál huszonöt százalékot jelent. A címkézéssel kapcsolatban fontos előírás, hogy a csomagoláson kötelesek feltüntetni a tápértéket, a fehérje, a szénhidrát, a cukor-, a zsír-, a rost-, a nátrium és a telített zsírsavtartalmat.

Kiőrlésű gabonából már több helyen kapott levonást, leginkább ízét érte kritika, de illatát sem találtuk kellően visszafogottnak, mégis jellegzetesnek, ezért már csak jó minősítést érdemelt. Csomagolása azonban semmilyen kívánnivalót sem hagyott maga után, minden keksz ilyen öltözképet érdemelne: fémgőzölt fóliában sorba rakva, hegesztve, tépőzáras megoldással. A se-reghajtó mindössze 13,5 ponttal a Norbi Update1 gabonás, omlós keksz édesítőszerrel, törökmogyoró és aszalt áfonya darabokkal ízesített változata lett. A fitt csemege leginkább ízében szerepelt gyengén a vizsgán, de illatával sem győzte meg a kóstolókat.

- kerekés -

szabályozó anyag, emulgeálószer, esetleg keményítő. A ranglista ezúttal fele-fele arányban oszlik meg, a végeredmény pedig kifejezetten biztató: csak kiváló és jó eredmény született a „sima” keksz kategóriájában. Az első helyezett a nevében olaszosan csengő Ital d’Oro Fior di Grano omlós keksz lett, melynek száz grammja hetvennégy forintba kerül, íze pedig osztatlan, öt pontos sikert aratott. Vastag, papírral kasírozott alufólia csomagolásban lehet megvásárolni – ezért járt egy pont levonás, hiszen a legszerencsésebb megoldás a keksz esetében is a tálca, ami megvédi a szemeket a roncsolódástól, és frissességüket is megőrzi. Másodikként – mindössze kéttizeddel lemaradva – a Győri Albert ropogós keksz végzett: ezzel az eredménnyel a legjobb hazai gyártású termék címet vívta ki. A csomagolás az ötből csak két pontot kapott, hiszen a zacskóba ömlesztett kekszet ez a megoldás nem igazán tudja megvédeni. A bronzérmes a Finest Bakery háztartási keksz kapta, árát tekintve azonban a legjobb vételnek bizonyult: száz grammjáért mindössze negyven forintot kérnek. A mezőny utolsó helyezettje, a Reál háztartási keksz a legtöbb pontot halvány színe miatt vesztette, de a bírálók az állagát is lepontozták. A másik kategóriában a dúsított, vagyis olyan kekszetek pontozták, amelyek valamilyen hozzáadott finomsággal ízesítettek. Az összetevők listájából látszik, hogy itt a recept már több adalékot tartalmaz: aromákat, gyümölcsdarabot, csokoládét, élelmi rostot, zselésítőanyagot, esetleg zabpehelyt. Ez a tízes lista már nem büszkélkedhet olyan biztató eredményekkel, mint az előző, hiszen itt négy közepes érdemjegy is született. A csoportgyőztes ezúttal is az Olaszországból származó Ital d’Oro (Fior di Cacao) lett, csak most kakaós ízben. Ráadásul mindössze egytizedes pontvesztéssel vívta ki magának a legjobb helyezést. Szintén kiváló osztályzatot ért el a Spar kókuszos, édes, omlós keksze, amely emellett – 77 Ft/100 grammos árával – a legjobb vétel minősítést is kiérdemelte. A harmadik Győri Korpovit ropogós keksz, teljes

Állag ² (s=1,0)	Illat ² (s=0,9)	Íz ² (s=1,4)	Összpontszám ³ , Minősítés ⁴
4,8	5,0	5,0	19,7 kiváló
4,8	4,8	4,8	19,5 kiváló
5,0	4,7	4,7	18,9 kiváló
5,0	5,0	4,3	18,8 kiváló
4,6	4,4	4,8	17,9 kiváló
4,2	4,3	4,2	16,9 jó
4,3	4,5	4,3	16,9 jó
3,8	4,2	4,4	16,7 jó
4,2	4,0	4,0	16,2 jó
3,8	4,0	4,2	16,0 jó
5,0	5,0	5,0	19,9 kiváló
4,8	4,3	4,3	17,8 kiváló
4,6	4,2	4,0	17,1 jó
4,5	4,0	3,5	16,0 jó
4,3	3,8	3,5	15,5 jó
4,3	3,8	3,5	15,5 jó
4,0	4,0	3,3	14,7 közepes
3,7	3,3	3,5	14,5 közepes
3,8	3,5	3,5	14,3 közepes
4,3	3,3	2,3	13,5 közepes

Koktélzongora és sültkalács a Ráday utcában

Éttermek Pest új korzóján – első rész

A Rádayban jártunk. A kultuttcában. Nem messze a metróépítkezés címén előadott krampácsolástól, attól a holdbéli tájtól, ami – Budapest szígyenére – évek óta ott éktelenkedik a város szívében, közel a Nemzeti Múzeumhoz. A Ráday ezen a jobb sorsra érdemes vidéken alakult pofás, egészen nagyvárosias korzójává. Tudják ezt a külföldi turisták is, nem csoda, ha szívesen időznek itt. Étterem-mustránk – már csak a közelgő nyári szezon, s a remélhetően megpezsdülő idegenforgalom miatt is – két részben tárgyalja: mi vár arra, aki Pest legnépszerűbb korzóján rendel erdélyi fatányéroszt vagy rántott halat. Első alkalommal a Vörös Postakocsi-ban és a Tajtékos Napokban időztünk.

Vörös Postakocsi Étterem (Bp., IX. kerület, Ráday utca 15.)

Ha Ráday utca, akkor Vörös Postakocsi. Avagy: Nemzeti Kávéház. Kevesen tudják ugyanis, hogy ebben a neoreneszánsz épületben alapítottatt (1876-ban) a kultúrtörténetünkben meghatározó „kávészda”. A műintézményt azonban a történelem viharai elsodorták, noha 40 éve „újratöltötték”. A Vörös Postakocsi nem siheder: 1970 óta létezik; a Ráday rangidős étterme.

Hogy mi mindent „láthattak” ezek a falak? – tűnődtem el, miközben nagy magányomban az étlapot kértem. Az étteremben rajtam kívül nem nagyon időzött senki, igaz, a pincében – ahol akciós a menü – voltak ebédelők. De folytassuk ott, hogy 1970-ben a Ráday utca minden volt, csak kultúr utca nem. A Vörös Postakocsi mégis valamiféle kapcsolatot keresett Krúdyék békebeli világa és a szocializmus között. A korabeli cikkek tanúsága szerint ez sikerült is: írják, hogy a New York Palotában egykor sokat időző Major Tamás ide járt ebédelni, és egy-egy színházmentes este meccset is nézett a Rádayban. Tanúk szerint akkortájt egy Munkácsy televízió zsiszegett a pulton. Megjegyzem, 1970-ben jó éve lehetett a kétszeres Kossuth-díjas színész-rendezőnek: eljátszotta IX. Pius pápát és bajnokságot, valamint kupát nyert csapata, az Újpesti Dózsa.

Vörös Postakocsi

Stílus/kiszolgálás	10/5
Portéka	10/8
A hely szelleme	10/3
Summa	5,3

A Vörös Postakocsi – állapítottam meg az étlap tanulmányozása és a helyszín megfigyelése közben – ma is a korok, korszakok közti keskeny, láthatatlan pallókon egyensúlyoz. Megjelenik sűrítve Krúdy világa, a szocreál vendéglátás néhány „tradíciója”, s a jelenkor. Zene is szól: a pincérek a kereskedelmi rádiókra hangolnak.

Apropó, pincérek. Mintha a Vörös Postakocsi-ban nem találnák a helyüket ők maguk sem. Bár uramnak szólítják az urakat és hölgyemnek a hölgyeket, a nagybetűs, századelős polgári idillt hiába keressük. Nem hiszem, hogy Szindbád törzshelyeül választaná

a vendéglőt. Hiszen hiányzik valami. Talán a stílus. Talán a választékosság. Talán a meghittség.

Holott ami a tányérra kerül, többé-kevésbé ízletes portéka, nem is feltétlenül borsos áron. A tradicionális szürke marha gulyás csészében (790 Ft) kifejezetten jó választás, méltó nyitánya egy vasárnapi ebédnek. A benne úszó krumplikockáknak is van ízük, szó sincs arról, hogy csak a helyet foglalják. A hús pazar: biztosan nem a madaras teszkóból érkezik. A leves hőfokra ideális; nem tűzforró, nem égeti meg a vendég száját.

Az előételeknél már nagyobb a „szórás”: az Erdei vargányás sültkalács (1690 Ft) remekmű, főként a gomba minősége miatt. A Grillezett nádudvari gomolya (1900 forintért) nélkülözi a fantáziát. A sajt olajban úszik, a mellépakolt zöldek a legelőt idézik. Az Erdélyi fatányéros (2690 Ft) megjárja. Látványra szemrevaló portéka; Korondon nem szégyellnék. Ha azonban beletúr a vendég, ráébred, hogy a jóféle malachússal (mangalica?) csínján bánnik a szakács, a „tömegmarhából” viszont jókora példányt oszt. Tudom én, hogy egy valamirevaló marha nem adja könnyen magát még közepesre sütve sem, de speciál nekem e túlon túl rágós eledelbe beletörött a bicskám, a fogam, a hangulatom. Nem úgy a csirkemellbe, ami omlott-bomlott. A savanyúságról pedig legszívesebben ódákat zengenék...

Az itallap (is) felemás. Ha a Vörös Postakocsi borkínálatát vesszük, nehéz fogást találni: tokajiak, egriek, olaszok, franciák, argentínok, ausztrálok sorakoznak a borraktárban. És olyan remekműveket is kikerethetünk, mint amilyen Bodriék sokszorosan díjnyertes szekszárdi Optimus Gold Cuvée-je (7900 Ft/palack) vagy Geréék villányi Phoenix Cuvée-je (8200 Ft/palack). A seritalról ennyi jót már nem mondhatunk el: a csapolt Dreher (400 Ft) olyan vizes, hogy esküszöm, az algákat kerestem benne. S hogy milyen az ebédbücsúztató kávé? Egyetlen tasak cukorral, tejszínnel, pohárnyi víz nélkül szervírozott napi rutin fekete. Helyben is vagyunk. A mi postakocsinkat a rutin hajtja, nem a szív.

Tajtékos Napok Étterem és Kávézó

(Budapest, IX. kerület, Ráday u. 3.)

Telnek az évek, de a Tajtékos Napok többé-kevésbé olyan, mint alapításakor (2005-ben). Ahogy honlapjukon összefoglalták: „az ötlet egy zongorával és Boris Viannal kezdődött. A Tajtékos Napok című regényben egy kok-

télzongora elevenedik meg képzeletünkben, mely az eljátszott dallamokra koktélokot készít. A hangszer „hű mását” éttermünkbe is beépítettük, így vendégeink olyan bárpultnál foglalhatnak helyet, amely valójában egy zongora. Sok időt fordítunk arra, hogy étel- és italválasztékunk mellett más és más zenészekkel együtt minél szórakoztatóbbá varázsoljuk az estétet!”

A leirtaknak magam vagyok a tanúja. Aki a Ráday utca 3. szám alá belép, érzi a törődést. Más világokban ez lenne a minimum, nálunk ez a – majdnem – tökéletes. De nem füstölgök tovább. Kisvendéglő – így jellemezném, egyáltalán nem lekicsinylően a Tajtékos. Egyszerű, fatámlás, műbőr ülőpárnás székek sorakoznak, előttük asztalkák, rajtuk méces. Semmi csicsa, semmi kunszt, mégis valamiféle otthonosságot sugall a hely. Az sem zavar, hogy a padló barna-fehér, fehér-barna kockái egy SZOT-üdülőben is elfértek volna.

Az étlap csinos. Bizalmat ébreszt a betérőben, hogy a séfek nevét öles betűkkel tüntetik fel az étlapon: Makula Lászlónak és Vedres Károlynak nincs is mit szégyellnie. Ahogy a pincérekre sem lehet panasz. Az étkek hamar érkeznek, ami általában gyanús, de itt felesleges összeesküvés-elméleteket gyártani.

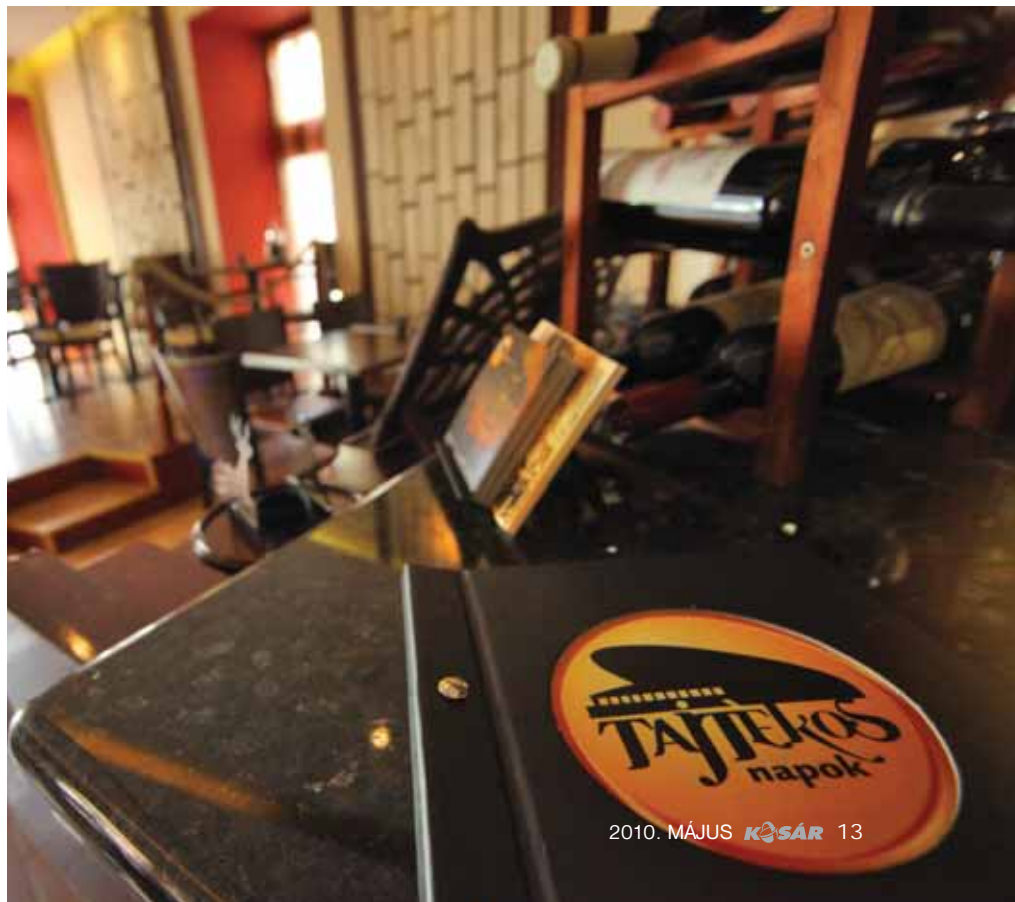
Az előételek lajstromából taláломra kiválasztott Házi Nachos 3 féle mártogatóssal 1150 forintért kellemes nyitány. A mártások (a fokhagymakrém, a sajtkrém és a salsa-szósz) első osztályúak. A chips nem nagy durranás, de se baj. A Rántott vajhal majonézes burgonyasalátával (2850 Ft) viszi a prí-

met. A vajhal nincs odaégetve, megmikrózva. Hőfehér és puha a húsa. ÉLMÉNY – nagybetűkkel. A majonézes burgonya szintén korrekt munka. A díszítés, a tálalás pedig szépirodalmi. Az adagok nem nagyok, de csábosak és tartalmasak. És a bélszínnel sem sülnék fel!

Szabó Zoltán Attila

Tajtékos Napok	
Stílus/kiszolgálás	10/7
Portéka	10/8
A hely szelleme	10/9
Summa	8,0

Tour-túra

Utazásszervező és utazásközvetítő irodák tesztje

Adott egy ritka pár: a huszonéves feleség és a középkorú férj, akik az idei közös vakációt a török Riviérára, illetve a horvát tengerpartra tervezik. No, nem kell megijedni, nem egy folytatásos leányregény első fejezete ez, hanem a Kosár magazin inkognitós tesztelő csapatának fedő sztorija. Lássuk, melyik irodában vakáció, s melyikben tortúra egy üdülés lefoglalása!

Nem árulunk el újdonságot, ha megállapítjuk, az ügyintézőknek nem mindig szíve csücske a körültekintő kuncaft, sok irodában minket sem kedveltek különösképpen. Márpedig egy utazást csak úgy lehet biztonságosan megtervezni, ha minden eshetőségre még a pénz befizetése előtt rákérdezzük.

Így teszteltünk

Mi bizony nem szégyelltünk kukacoskodni: megkérdeztünk, rákérdeztünk, kikérdeztünk. Pontoztuk az iroda külsejét, bár itt nem voltunk túl szőrös szívűek, hiszen csak akkor járt levonás, ha nem találtunk széket, ahol megpihenhetnénk informálódás közben. A bánásmódnál azt vettük figyelembe, milyen az ügyintéző hozzáállása az öt kis esetlen, naiv kérdésekkel ostromló párhoz, például türelmes, udvarias-e. A tájékoztatást két egységre bontottuk: a prospektus és a szóbeli tájékoztatás részletességét, megbízhatóságát értékeltük. Az áraknál nem azt figyeltük, olcsó vagy drága-e az utazás, a biztosítás és a fakultatív program, hanem, hogy megtudjuk-e mi a teljes ár, s ez milyen részösszegekből tevődik össze. A prospektusok sokszor csak az akciós árat tartalmazzák, ami közel a duplájára is nőhet, ha repülőtéri illetékkel, biztosítással, adókkal egészül ki.

A legkényesebb pontnak mindenütt a reklamáció bizonyult. Emellett a fakultatív programok ügye dőcögött leginkább.

A fakultatív programok ügye dőcögött leginkább. Kimerítő információt sehol sem kaptunk, s azt is csak néhány irodában tudtuk meg, körülbelül mennyit kell majd fizetnünk, ha kirándulni szottyanna kedvünk nyaralás közben. Az előlegfizetésnél egy kivétellel nem találtunk hibát: az időben befizetett első részlet a teljes költség negyven százaléka, s ez így is van rendjén. Amikor a lemondási feltételekre kérdeztünk rá, azt figyeltük, betartja-e az iroda a jogszabályban foglaltakat: azt például, hogy az utasnak az utazás megkezdését megelőző harmincöt napnál, szálláshely (apartman) igénybevételére irányuló utazási szerződésnél pedig negyvenöt napnál korábbi elállásánál bánatpénzként legfeljebb a szolgáltatás díjának (a részvételi díjnak) tíz százaléka követelhető.

Az utazás megkezdését megelőző hatvan napnál korábbi elállásnál pedig nem jár bánatpénz. Ide kapcsolódott még a sztorinó biztosítás kérdése. Nem mondták el minden irodában, hogy az út lemondásához kevés lehet egy házi-orvosi igazolás, szakorvosi megerősítést és az utazásképtelenséget igazoló leleteket is kérhetnek a biztosítók. A legkényesebb pontnak mindenütt a reklamáció bizonyult. A helyes válasz ez esetben az, hogy az adott kifogást haldéktalanul közölni kell az utaskísérővel vagy annak hiányában a helyszíni szolgáltatóval. Az utaskísérő a bejelentés tényét köteles jegyzőkönyvbe foglalni, (amennyiben ezt megtagadná, akkor két utastársunk hitelesítésével foglaljuk mi írásba problémánkat). Ha a panaszt a helyszínen nem sikerül orvosolni, az utas az utazásszervezőt, illetve azt az utazásközvetítőt köteles tájékoztatni, akinél az utazási szerződést megkötötte.

Pontlevonás járt – a TUI kivételével – minden irodának azért, mert nem hívták fel figyelmünket a békéltető testület közvetítő szerepére. (A fogyasztók jogairól bővebben olvashat a 20-21. oldalon, Molnár Gabriellával, a Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetségének elnökével készült interjúnkban, valamint a 34. oldalon a Jordániai csilaghullás című cikkünkben.)

Utazásszervezők

A jogszabály szerint utazásszervező többek között az, aki saját szervezésű vagy egyedi megrendelés szerint összeállított utazást belföldről belföldre, belföldről külföldre vagy külföldről belföldre közvetlenül vagy közvetítő útján értékesít. Az utazásszervező tehát saját maga által szervezett utakat ad el elsősorban – igaz emellett például értékesíthet külföldi szálláshelyeket, de szervezheti és értékesítheti külföldi utazásszervező magyarországi utazásait is.

Neckermann – kedvünk lett utazni

A Vörösmarty téri Neckermannban töltött negyed óra (fel)üdülésként hatott túránk néhol kissé arrogáns fogadtatású állomásai között. Itt kézhez kaptuk a legkedvezőbb ajánlatot, s annak ellenére, hogy a fakultatív programok idei listája még nem készült el, átnyújtottak nekünk egyet a tavalyi példányból. Az ügyintéző hölgy arra is külön figyelmet fordított, hogy kiválassza nekünk azt a járatot, ami átszállás és várakozás nélkül repít el a kiszemelt úti célhoz. Az akciós ajánlatok között szemezgetve még azt is megtudtuk, melyik szállodát ne válasszuk. Ez az iroda volt az egyetlen, ahol a törökországi nyaralásnál dönthettünk all inclusive ellátás helyett a félpanzió mellett is, ennek köszönhetően pedig az ár is mosolyt csalt arcunkra.

Kartago Tours – olcsóság és jogi mérlegelés

Forgalmas helyen, a Teréz körúton, az Oktogontól nem messze tértünk be a cég tágas irodájába. Kissé meglepődünk – másutt szerzett árinformációink alapján – azon, hogy a cég kétágyas, ötcsillagos török szobát kínál 163 ezerért, no persze még külön fizetendő a 27 ezer forintos reptéri illeték és a vízum 20 dolláros díja. A részletes tájékoztatásból kiderült, hogy a sztorónó biztosítás itt a legolcsóbbak egyike; csupán egyszázalékos költség. Az ügyintéző felhívta a figyelmünket arra is, hogy az orvosi igazolásnak lemondás esetén alaposan utána fognak nézni. Amennyiben panaszunk támadna, a helyi idegenvezetővel kell szükség szerint jegyzőkönyvet felvetetni, illetve „ittthon a jogi osztály mérlegeli, mennyiben jogos a sérelem”.

Suntimes – ez már döfi

A Suntimes irodájának felkészültségét a Teréz körút egyik belső udvarában tettük próbára. Annak ellenére, hogy nem árt némi szemfülesség ahhoz, hogy az eldugott irodát felfedezzük, tapasztalataink azt mutatták, ide érdemes betérni. Szinte minden kérdésünkre választ kaptunk, még a biztosításokról is részletes árlistát vehettünk kezünkbe. Mivel inkognitós nyomozásunk elsősorban a horvát és török üdülésekre fókuszált, nem egyszer tapasztaltuk, hogy az ügyintéző az első üdülésről való faggatózás után megunt a kíváncsiságunkat, s a további kérdéseket már csak egy-egy odavetett igennel válaszolta meg. A Suntimes irodája kivétel volt az általános tapasztalat alól. Ráadásul a reklamáció feltételei is kedvezőek: míg a legtöbb iroda elvárja, hogy a hazaérkezés utáni kifogásainkat iparkodjunk hét-nyolc napon belül benyújtani, itt ehhez egy egész hónap áll rendelkezésünkre.

Questor Travel – kedves profizmus

Bár vizsgálódásunk elsősorban az utazás feltételeiről való tájékoztatásra fókuszált, az Ank-air iroda mellett a Questor Travelben éreztük azt igazán, hogy az ügyintéző nem csupán egy betanult rutin monológgal válaszol kérdéseinkre, hanem saját élményeiről mesélve segít bennünket a döntésben. Megtudtuk, hol jobb a strand, merre találunk homokos tengerpartot, hol mit láthatunk, mennyit kell utaznunk a városközpontig. Sőt, arra is fény derült, hogy a török szállodákban vigyázni kell a szállásadókkal, mert a magyarokat olykor hajlamosak alacsonyabb színvonalon kiszolgálni, noha a törökök alapvetően igen nyájasak a hazánkba érkező látogatókkal. Az egyetlen bökkenő itt is az volt, hogy az utólagos reklamációról szinte semmi sem derült ki. A fakultatív programoknál viszont végre kitértek arra is, hogy ár-érték arányban milyen kirándulásokra érdemes befizetnünk, s mit láthatunk az egyes helyszíneken.

IBUSZ – tapasztalat és szakértelem

Oly' idilli lett volna az IBUSZ-ban történő látogatás, ha nem zavar az az apró részlet, hogy szék híján elmacskásodott a lábunk kérdezősködés közben. Pillanatok alatt nem csupán hozzátvetőleges tájékoz-

A világ körül

Sokan csak álmodozunk róla, egy hat tagú amerikai család belevágott: 11 hónapig utaztak a világ körül. 6 kontinentst, 31 országot látogattak meg, élményeiről pedig 28 ezer képet készítettek, de jegyzeteltek arról is, hogy utazásuk során 3 pingvint simogattak, két másik utazó családdal találkoztak, egy autót összetörtek, és háromszázhuszonhat empanadast ettek meg. A csemeték és szüleik ranglistája alapján a legszínesebb kalandot Kínában élték át, ezután következik Vietnám, Namibia, Dél-Amerika, Törökország és Argentína.

lanodott, s már-már úgy tűnt, feladja az információ szolgáltatás érdekében folytatott küzdelmet, amikor a szomszéd asztalnál ülő kolléganője újult erővel és csillogó szemekkel ajánlotta fel segítségét, így e-mailben megkaptuk a listát.

Tensi Tours – Csak egy telefon

Szomorú tapasztalat, hogy az irodák csupán ötven százalékában szolgáltak olyan információval, amely az utazáshoz feltétlenül fontos, ám a felkészületlen világjárónak nem biztos, hogy eszébe jut rákérdezni. Itt megtudtuk azt is, hogy amennyiben a török vakációt választjuk, legalább további fél évig érvényes útlevelel kell rendelkezünk. Mint sokan mások, a Tensi is a reklamációra vonatkozó kérdéseknél vértett el. Hiába érdeklődtünk ugyanis, mit tehetünk, ha utólagosan nyújtánánk be panaszt, csak annyit tudtunk meg, hogy egy telefon a non-stop hívható budapesti számra minden problémát még ott helyben megold. S ha ez nem is pótolja a panaszügyintézésrel kapcsolatos részletes tájékoztatást, az mindenképpen pozitívum, hogy éjjelnappal hívható telefonszám áll az utasok rendelkezésére

Karya-Tours – A török csillagok

Amikor először fogtuk kezünkbe a Karya prospektusát, azt gondoltuk: itt valami nem stimmel. Az iroda címe csupán hosszas böngészéssel található meg, a telefonos ügyintéző pedig a vonal túlsó végén különös módon értetlenkedett, vajon miért szeretnénk mi személyesen ellátogatni hozzájuk. A csalódás azonban kellemes volt. A helyszínen részletes tájékoztatást kaptunk a szállodákról, kiviláglott, hol jelent valójában három csillagot az öt. Percek alatt megtudtuk, hogy az álta-

Budapesti utazási irodák	Környezet (s=0,5)	Bánszói (s=1,0)	Prospektus (s=0,8)	Ár. előfizetés (s=0,8)	Szóbeli tájékoztatás elemei					Szóbeli tájékoztatás (s=1,9)	Összértékelés, minítés ¹
					Biztosítás	Fakultatív programok	Lenomítás	Reklamáció	Egyéb információk		
UTAZÁSSZERVEZŐK											
Neckermann V. Vörösmarty tér 6.	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4,8	24,6 kiváló
Kartago Tours VI. Teréz krt. 25.	5	5	5	5	5	5	5	4	5	4,8	24,6 kiváló
Suntimes VI. Teréz krt. 33.	5	5	5	5	5	4	5	4	5	4,6	24,2 kiváló
Quaestor Travel II. Mammuth bev. kp.	5	5	5	5	5	5	5	3	5	4,6	24,2 kiváló
IBUSZ V. Vörösmarty tér 6.	4	5	5	5	5	5	5	3	5	4,6	23,7 kiváló
Vista VI. Andrassy út 1.	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4,2	23,5 kiváló
Tensi Tours II. Komjádi u. 1.	5	5	4	5	5	5	5	3	5	4,6	23,4 kiváló
Karya Tours VI. Teréz krt. 41.	5	5	5	4	5	4	4	4	5	4,4	23,1 kiváló
Green Travel XII. Nagyenyed u. 7.	5	5	4	5	5	4	4	4	4	4,2	22,7 jó
TUI II. Mammuth bev. kp.	5	4	5	5	5	2	4	5	4	4,0	22,1 jó
Best-Reisen VII. Madách I. út 1.	5	2	5	5	5	5	5	3	5	4,6	21,2 jó
OTP Travel V. Deák F. u. 7-9.	4	3	5	5	3	5	5	1	2	3,2	19,1 közepes
Budavár Tours I. Batthyány tér 5-6.	5	2	5	4	4	0	4	2	3	2,6	16,6 elégséges
Go 4 Travel I. Krisztina krt. 39.	5	2	5	4	1	1	4	3	1	2,0	15,5 elégséges
UTAZÁSKÖZVETÍTŐK											
Ank-air VI. Anker köz 2-4.	5	5	5	5	4	4	5	4	5	4,4	23,9 kiváló
Car-Tours V. Sütő u. 2.	4	5	5	4	5	5	5	3	4	4,4	22,6 jó
Damas Travel V. Petőfi S. u. 3.	5	5	3	1	5	5	4	3	2	3,8	17,9 közepes
EU Travels V. Párizsi u. 6.	4	5	1	3	3	3	0	1	2	1,8	13,6 elégséges

¹Az összpontszámba az osztályzatok az s súlyozó faktorral szorozva számítanak bele.
Minítés: 23,0 - 25,0 között: kiváló; 20,0 - 22,9 között: jó; 17,0 - 19,9 között: közepes; 13,0 - 16,9 között: elégséges; 13,0 alatt: nem megfelelő

tatást, de kinyomtatott ajánlatot is kaptunk a kívánásainknak megfelelő horvát szálláshoz. A reklamáció kérdése itt is romba döntötte az addigi érdemi információdömpinget. Bár a készséges ügyintéző hölgy célja láthatóan az volt, hogy megnyugtassa a korábbi rossz tapasztalatok miatt aggodalmaskodó utazókat, egyetlen kurta mondattal válaszolt a felmerülő kérdésre: „Mindenképpen talál az idegenvezető megoldást arra, ha valami helyi probléma merülne fel, vagy legalább is az asszisztencia intézkedik.”

Vista – Hasta la Vista!

A Vista Andrassy úti irodájába lépve a profizmus minden eleme azt sugallta: ez esetben egész biztosan nem csupán egynehány osztálykirándulás szervezése a referencia. Általánosan jellemző tapasztalat, hogy a szezon előtti, tavaszi időszakban az utazási irodák még nem rendelkeznek pontos árlistával az üdülés helyszínén választható fakultatív programokról. Egy pillanatra addig magabiztos ügyintézőnk is elbizonyta-

lunk szimpatikusnak tűnő négycsillagos török szállodába ketten egy hétre 423 ezerért mehetünk. Ebben szállás, étkezés, transzfer, repülőjegy, gyakorlatilag minden benne van, kivéve a 15 eurós vizumot, valamint a 27 ezres reptéri illetéket. Kiderült végre az is, amit mi tudatlan, fapados utazók eddig nem értettünk: az „ultra all inclusive” annyival ultrább a hagyományosnál, hogy a megadott időben a bárban import italokat is hörpintgethetünk kedvünkre. Már nem meglepő, hogy reklamáció kérdésében itt is csak a helyszíni jegyzőkönyvig jutottunk.

Green Travel – Sok jó ember kis helyen is...

A Green Travel irodájában először a Fény utcai piacon próbálkoztunk, ahol az egészen miniatűr szobában az ügyintéző épp egy másik kuncsafttal volt elfoglalva. Mentségére szolgáljon, hogy nem várokozott meg bennünket, még csak nyitottuk az ajtót, amikor arra figyelmeztetett, jobban járunk, ha később visszajövünk. Így a Nagyenyed utcai bázis felé vettük az irányt, ahol már szerencsével jártunk. A kapott információ sem több, sem kevesebb nem volt az elvárhatónál: röviden és tömören értesültünk a teljes utazási költség másfél százalékát kitevő sztornó biztosításról, a negyven százalékos előlegről, vázlatosan a fakultatív programokról és a lemondás feltételeiről.

Tui Utazási Központ – Felvilágosítás félszívvel

Egy pillanatra összevontuk a szemöldökünket, amikor a vastag utazási prospektust árak nélkül láttuk, de azonnal kézhez kaptuk a kiegészítő árlistát is. Okosabbak azonban nem lettünk: a szabályok irodánként és utazásonként változnak – hangzott az odavetett válasz.

Legalább a reklamáció egyértelmű: első a szállodán belüli intézkedés, második az utazási iroda helyi képviselőjénél történő panasz, szükség esetén a harmadik a jegyzőkönyv helyszíni felvételése, amit a Tui utóbb továbbít az utazás szervezőjének. A hölgy hozzáfűzte: Horvátországban nincs minden kis faluban képviselő, de körzetenként biztosan találunk segítséget.

Best Reisen – Goromba stílus, sok információ

A kellemes környezet, melynek fényét külön emelte a gyerekek részére berendezett játszósarok, öt pontos első benyomást érdemelt. Az ezután következő tapasztalatokat azonban már sokkal inkább a vegyes jelzővel jellemezhetnénk. Nem a felkészültség hibáztatott, hiszen szinte minden kérdésünkre kimerítő választ kaptunk. Az élményt sokkal inkább a válaszadó stílusa rontotta. A gorombaság, amelyet jóindulattal ráfoghatnánk arra, hogy az ügyintéző hölgy ébredéskor talán szerencsétlen módon bal lábbal kelt fel az ágyból, teljesen lelombozta lelkes érdeklődésünket. Hiába érveltünk kétségbeesetten, hogy a korábbi rossz tapasztalatok miatt ér-

deklódunk a reklamáció lehetőségéről, a hölgy flegmán, lekezelően viselkedett velünk: intézzük el a helyszínen, mert az itthoni reklamáció nagyon komplikált folyamat.

OTP Travel – Nálunk kérem, nincs reklamáció!

Ha azt gondolnánk, a név kötelez, s a múlttal rendelkező márka magas színvonalú kiszolgálást takar, sajnos olykor csalódnunk kell. Az OTP Travel pultja mögött láthatóan nem örültek érkezésünknek. Ennek ellenére merészek voltunk, s kérdeztünk. Megtudtuk, hogy a horvátországi apartmanos utazásnál nem csak a sztornó, de a baleset- és a betegségbiztosítás is kötelezően fizetendő, noha az utóbbi az irodák többségében választható. Mikor a török utazásról érdeklődtünk, csupán annyi derült ki, hogy „a prospektusban minden benne van.” Noha éreztük, hogy az egyébként is mumus „milyen módon lehet reklamálni” problémával igencsak ingoványos talajra lépünk, mertünk egy nagyot, és a hölgynek szegeztük a kérdést. A válasz minden addigi tapasztalatunkat felülmúlta: horvátországi gondnál van non-stop hívható magyar telefonszám, de „reklamációval nem szoktunk foglalkozni, mert nem szokott lenni.” Na, ettől aztán megnyugodtunk, és indultunk is tovább.

Budavár Tours – Nem a külsín, a belbecs!

Csak ültünk és ültünk a népiesen szólva puccos bőrfotelben, de az égvilágon semmi sem történt mindaddig, amíg végül egy egyébként repülőjegyeket értékesítő ügyintéző szíve meg nem esett rajtunk. Tőle tudtuk meg, hogy horvát apartman esetében ötszáz forintos foglalási díjat is kell fizetnünk, sőt értesültünk a biztosítók skrupulusairól is. A fakultatív programokról való érdeklődésünket

Búcsú a csillagoktól?

A szállodákat minőségüknél, felszerelésüknél fogva, szolgáltatásaik alapján kategorizálják, osztályba sorolják. Világszerte több mint 30 különféle szálláshely-besorolási rendszer létezik a komfortszint alapján, így például: csillagos (európai) rendszer, betűk rendszere, „koronák” rendszere, szintek rendszere.

A közelmúltban jelentős változások zajlottak itthon ezen a területen: tavaly októberben új jogszabály jelent meg, megszünt az eddigi kötelező osztályba sorolás, az új rendelet szálláshely típusonként újraszabályozta egy-egy létesítmény – szálloda, panzió, kemping stb. – minimális követelményeit.

Annak érdekében, hogy a fogyasztók országtól függetlenül ugyanazt a minőséget találják, hét ország (Magyarország, Németország, Ausztria, Csehország, Svájc, Hollandia és Svédország) tavaly létrehozta a Hotelstars Union nevű szervezetet, amely – közös minőségi követelményrendszer bevezetésével – egységesíteni kívánja az osztályba sorolást. A szállodák eldönthetik, hogy lemondanak a csillagokról, vagy a követelményrendszer kritériumainak megfelelően használják azokat.

azonban csúnyán lelobozta a kisaszszony: Törökországban nincs semmi. Valami azért csak van?!... A reklamációt pedig a telepített idegenvezető elintézi, „az elég kell legyen”!

GO 4 Travel – Felemás fogadtatás

A Déli Pályaudvar melletti, kellemes, csupa üveg utazási irodába léptünk be. A 140 oldalas, mutatós utazási prospektus mellé azonban szóban már nem dukált sok szívélyesség, tájékoztatás pedig még annyi sem. A szokásos reklamációs kérdésre például mindösszesen ezt a nem túl megnyugtató választ kaptuk: „Ugyan miért lenne bármilyen reklamációjuk?” Egyszerűen el lett intézve a kérdés annyival, hogy a minőséget meg kell fizetni. Amennyiben pedig panaszkodni szeretnénk, akkor alaposan bizonyítani is kell tudnunk igazunkat. Ha e bizonyítékok meggyőzik az utazási irodát, – zárta le igen csak sebtében a hölgy felvilágosításunkat (kioktatásunkat?) – akkor kaphatunk kártérítést az irodától. Amúgy meg „minden benne van az utazási prospektusban”... Na, szép!

Utazásközvetítők

Az utazásközvetítő az utazási szerződést a belföldi utazásszervező megbízottjaként, az utazásszervező nevében köti meg. Ezekben az irodákban – persze attól függően, hogy hány szervezővel állnak kapcsolatban – rengeteg ajánlat, prospektus és úti cél közül válogathatunk. Ha utazásközvetítő mellett döntünk, jó, ha tudjuk, hogy panasz esetén problémánkkal választásunk szerint a közvetítőhöz és az utazásszervezőhöz is fordulhatunk. Amennyiben az utazásközvetítőnél élünk panasszal, az ő kötelessége azt továbbítani a szervezőhöz, az utazással kapcsolatosan felmerült kifogásokért ugyanis az köteles helyt állni.

Ank-Air – Így is kell!

Íme a példa, miféle előnyökkel jár, ha sok szolgáltatóval kapcsolatban álló közvetítőhöz fordulunk. Amikor olcsó horvát apartman felől érdeklődtünk, az érzékelhetően tájékozott hölgy azonnal át is nyújtott két prospektust, mondván; ezekben találjuk a legprimább ajánlatokat. Ismét konkrét javaslatokat kapunk a szállodákról: négy csillag alatt a színvonal már erősen bizonytalan, ezen a szinten pedig hozzávetőleg 140 ezer forint körüliek a reális főszezoni heti árak, a valóban ötcsillagos török hotelek pedig 180 ezertől kezdődnek. Olyan információhoz is jutunk, amire magunktól nem kérdeznénk rá: Törökországba a napfényért és a tengerért érdemes menni. Kár azonban fizetni némely fakultatív programért: például a híres Pamukáléban, a zömmel lezárt sóstavak megtekintése helyett csak perceket tölthetnénk egy éppen látogatható tavacsában...

Car-Tours – Törökország Európá?

A rosszul megvilágított irodában dolgozó hölgy, mint mondta, legalább ötven másik utazási irodával áll kapcsolatban. A törökök ügyében ő is megemlítette, amit sok kollégája: minimum

négycsillagos szállást kell keresniük. Habár április 10-től már drágábbak a nyári utak, vigasztalt, hogy minden cég kínál különböző akciókat. Itt a szernő biztosítás díjaként a teljes befizetnivaló összeg 1,5-2 százaléka szerepel (ez néhol olcsóbb). Érdekes apróságként tudjuk meg, hogy a törökországi baleset- és poggyászbiztosítás díjai már csak azért is változnak évről évre, mert célpontunkat hol európai, hol azon kívüli országnak tekintik a biztosítók.

Damas Travel – Zöldfülű segítség

Érdekes helyzet, mikor a velünk szemben ülő, kissé kétségbeesett ügyintéző első hetét tölti munkahelyén. Így természetesen nem lehetett elég gyakorlott ahhoz, hogy kapásból válaszoljon minden felmerülő kérdésünkre, ezt a pontozásnál valamelyest figyelembe is vettük. Annak ellenére, hogy legalább fél órát töltöttünk a Damas Travel Párizsi utcai irodájában, örömmel konstatáltuk, hogy az ügyintéző hölgy – bár véres verejtéssel –, de végül minden szükséges információt összeszedett nekünk. Mellesleg zöldfülűségére akkor derült fény, mikor a részletfizetésről érdeklődtünk, s a tapasztaltabb kollégánál közbevetettük. Így tudtuk meg azt is, hogy az eddigiekkel ellentétben ennél az utazásközvetítőnél az a gyakorlat, hogy jelentkezéskor a teljes összeget ki kell fizetnünk.

EU Travels – Nagyon laza!

Sajátos élménnyel gazdagodhat az, aki betéved e belvárosi passzázsba. Az „utazási centrum” miniatűr irodájában a huszoneves értékesítő férfiú azzal kezdte, hogy ő ugyan utazásközvetítő, de manapság már mindenki pdf-ben küldözgeti ajánlatait, így nem is igazán tud füzetet a kezünkbe nyomni – inkább adjuk csak meg az e-mail címünket. Noha utóbb csakugyan megjött az ígért anyag, mi csökönyösen kirtartottunk a helyszíni tájékozódás igénye mellett. Jutalmul meg is kaptuk az összes tesztelt hely legeslegvékonyabb utazási prospektusát. Közben megtudtuk, Törökországba azért is jó utazni, mert az értékesítő nagybátyja igen elégedett volt vele. S hogy mi a helyzet, ha az utas indulás előtt visszalép? „Utána kérdezek” – hangozott el az ígért. Reklamáció? ”Én leadok 10-20 eurót – ott a baksis beszél... Jegyzőkönyvet is fel lehet vetetni a recepcióssal vagy idegenvezetővel. De én ezzel a pénzzel szoktam elintézni.” Hát igen, pénz beszél, kutya ugat...

Kerekes Borbála – Újlaki-Vátz László

Por és hamu

Utasjogok az EU-ban

Az Izlandról származó hamu miatt gyakorlatilag egy hétre megbénult Európa légiközlekedése, ami – tekintettel arra, hogy a vulkáni tevékenység továbbra sem szűnt meg – a jövőben is bármikor előfordulhat. Időszerű tehát azzal foglalkozni, milyen jogai vannak az utasoknak, ha törlik járatukat.

A vonatkozó szabályozást az Európai Parlament és a Tanács 261/2004/EK rendelete tartalmazza: ilyen esetekben a fogyasztóknak joguk van a tájékoztatáshoz, a repülőjegy árának visszatérítéséhez vagy átfoglaláshoz, illetve a várakozás alatt ellátáshoz (étel-ital, kommunikációs lehetőség és, ha szükséges, szállás). Azokra az utasokra, akik egy harmadik ország repülőteréről utaznak az Európai Unióba, csak akkor vonatkozik a rendelet, ha az érintett légitársaság üzemeltetője közösségi légitársaság.

Mentesülés a kártalanítási kötelezettség alól

Nem terheli viszont a légitársaságokat további kártalanítási kötelezettség. Normális esetben ugyanis, ha a fogyasztó járatát törölték, illetve beszállását visszautasították, a rendelet – távolságtól függően – 250, 400, illetve 600 euró összegű kártérítést ír elő. Igaz, ez alól is mentesülhet a légitársaság előzetes értesítés és bizonyos átfoglalási feltételek teljesülésekor, illetve egyes átfoglalási feltételek esetében 50 százalékkal mérsékelheti a kártérítés összegét. Bár a rendeletben nem szerepel, az Európai Bíróság tavaly novemberében közzétett ítélete kimondta, hogy a késéssel érintett járatok utasai a járatlással azonos mértékű kártalanításra jogosultak, ha végső célállomásukat az eredetileg tervezetthez képest három vagy több órával később érik el. Rendkívüli körü-

mények (ilyen különösen a politikai instabilitás, a repüléssel össze nem egyeztethető meteorológiai feltételek, a biztonsági kockázatok, a váratlan repülésbiztonsági hiányosságok és a légifutvarozó működését befolyásoló sztrájk) esetén azonban a légitársaság mentesül ezen összeg megfizetése alól.

Átfoglalás vagy a jegy árának visszatérítése

Az utasnak azonban még rendkívüli körülmények között is joga van arra, hogy eldöntse, járatlással vagy a más járatra való átfoglalást választja, vagy a repülőjegy árát szeretné visszakapni. Ez utóbbinál hét napon belül vissza kell téríteni a jegy árát az utazás meg nem tett szakaszára, szakaszaira, továbbá a már megtettre, ha a repülőút az utas eredeti utazási tervével kapcsolatban már nem szolgál semmilyen célt. Emellett adott esetben a legkorábbi légitársasággal vissza kell juttatni őt a kiindulási pontra.

Átfoglalásnál a fogyasztó dönthet a legkorábbi járat, illetve – az ülőhelyek meglététől függően – egy későbbi időpont mellett. Ilyenkor a várakozás alatt a fogyasztó számára ellátást és elhelyezést kell biztosítani. Amennyiben erről a légitársaság nem gondoskodik, és azt az utasnak kell megoldania, akkor minden ilyen költségéről számlát kell kérni. Ha pedig átfoglalásnál magasabb osztályon helyezik el az utast, mint amelyre a jegyet váltotta, a légitársaság nem kér-

heti a különbözet megfizetését. Ha viszont alacsonyabb osztályon helyezik el, akkor az utas igényelheti a különbözet visszatérítését.

Jogorvoslat

Ha a fentiekől eltérőt tapasztal, éljen panasszal! Kifogásáról még a helyszínen vetessen fel jegyzőkönyvet! Amennyiben pénzügyi követelése van, hazai légitársaságnál forduljon az illetékes békéltető testülethez vagy bírósághoz. Határon átnyúló fogyasztói jogvitához az Európai Fogyasztói Központ Magyarországtól (www.efk.hu) kaphat segítséget.

dr. Krajcsik Szilvia

Jogaink vasúton

2009 decemberében lépett hatályba az az uniós rendelet, amelynek köszönhetően a légiutasok mellett már a vonaton utazók jogai is szigorúbban szabályozottak. A rendelet előírja például, hogy ha a végleges célállomásra való megérkezéskor több mint 60 perces késés várható, az utas választhat a menetjegy árának visszatérítése vagy az utazás lehető legkorábbi, illetve egy általa választott, későbbi időpontban történő folytatása között. Az utas, amennyiben a késésről a jegyvásárlást megelőzően nem tájékoztatták – az utazási jog elvesztése nélkül – kártérítést kérhet a vasúttársaságtól akkor, ha a menetjegy árát nem térítették vissza. A kártérítés mértéke 60–119 perces késésnél a menetjegy árának 25 százaléka, ezt meghaladó időtartamnál annak 50 százaléka. A kártérítésre vonatkozó rendelkezések itthon a felár nélkül igénybe vehető belföldi személyszállítási szolgáltatásokra nem vonatkoznak, mivel Magyarország mentességet kért e pont alól.

Befektetés a jövőbe

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Hogyan válasszunk megbízható utazási irodát?

Interjú Molnár Gabriellával,
a MUISZ elnökével

Számtalan rémtörténetet hallhattunk már külföldön rekedt utasokról, omladozó, koszos, komfort nélküli apartmanokról, köddé vált utazási irodákról. Ha szeretnénk mindezt elkerülni, s inkább biztonságban tudnánk az év legcsodálatosabbnak szánt két hetét, Molnár Gabriella, a Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetségének (MUISZ) elnöke most ellát bennünket néhány jó tanáccsal.

Kosár Magazin: Melyek a legkedveltebb úti célok, árkategóriák, utazástípusok a magyar vásárlók körében?

Molnár Gabriella: A széles kínálat, s a számos kedvező ajánlat miatt a magyar utazókörzéség legkedveltebb célállomásai napjainkban Görögország, Horvátország, Olaszország, Törökország és Tunézia. A vakációra szánt idő általában egy vagy két hét, a szállásért pedig a pihenni vágyók pénztárcájukhoz mérten, különböző árfekvésben fizetnek: ugyanúgy jellemző az egyszerű apartman, mint az ötcsillagos, all inclusive szálloda.

K.m.: Mi alapján válasszunk utazási irodát?

M.G.: Először is kizárólag regisztrált, a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalnál bejegyzett utazási irodát választunk, mert ezek megfelelnek a jogszabályi előírásoknak. A túraszervezők ren-

delkeznek vagyoni biztosítékkal, ami probléma esetén az utazó kártalanítására szolgál. Fontos előírás, a turista számára pedig hasznos információ, hogy a regisztrációs számot az irodában jól látható helyen ki kell függeszteni. A bejegyzett irodák listája a Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatal honlapján (www.mkeh.hu) szerepel. A „feketén” működő vállalkozásoknál sajnos semmi nem védi az utast: kártérítésre nem számíthatnak, s adott esetben a hazautazást is saját pénztárcájuk terhére kell finanszírozniuk. Ezért is fontos, hogy kikapcsolódásunkat is körültekintően, a szabályokra odafigyelve szervezzük meg. A többségükben csődbe ment vagy regisztrációs számmal sosem rendelkező irodák engedélyük bevonása, illetve hiánya miatt utazásszervezési és -közvetítői tevékenységet nem folytathatnának, olykor mégis találnak kiskaput. Ezek az

irodák nem csak az utasokat károsítják, de a szakmának is veszteséget okoznak azáltal, hogy vagyoni biztosíték híján kevesebb kiadásuk származik az eladott utazásokból, így kedvezőbb árajánlatot tudnak adni a szabályosan működő utazási irodákhoz képest.

Utasként fontos még arra is odafigyelni, hogy a szerződést alaposan rájuk át. Csak olyan irodával utazzunk, amely részletes szerződést ad át az utazásra jelentkezéskor. A szerződés tartalmazza az utas jogait és kötelességeit, valamint az utazási iroda jogait és kötelességeit.

K.m.: Mire kell különösképpen odafigyelni, ha utazási irodánál vagy utazásközvetítőnél fizetünk be egy utazásra?

M.G.: Mivel az irodák hirdeteikben és prospektusaikban gyakran olyan árajánlatot tüntetnek fel, amihez még számta-

Fapados űrutazás

Ha a kedves olvasó netán olyannyira kalandvágyó, hogy nem elégedne meg szerény kis bolygónk utazási kínálatával, akkor sem kell csüggednie, hiszen az űrben is tölthet egy kellemes hosszú hétvégét. Noha az űrtúra maga mindössze félórás és csupán hatvanegy kilométeres magasságba repít, a légkör sűrűbb rétegeiből már ilyen távolságban is kiléphetünk. A 95.000 dolláros csomag az űrélményen kívül magában foglal egy ötnapos felkészítést is, mely alatt luxusszállodában pihenhet az érdeklődő.

lan egyéb költség járul, arra is külön figyelmet kell fordítanunk, hogy mit tartalmaz a részvételi díj. A repülőtéri illeték, a biztosítási díj, az esetlegesen fizetendő vízum, a repülőtéri transzfer díja, az üdülési adó vagy a takarítási felár még gyakran jelenthet plusz költséget. A közvetítőnél történő befizetésnél pedig azt kell szem előtt tartani, ki az utazás szervezője, hiszen a jogszabály értelmében a közvetítő utasáért is a túra szervezőjének kell helyt állnia.

K.m.: Melyek azok a pontok, amelyekre az utazási szerződésben érdemes odafigyelni? Mit kell tartalmaznia egy szerződésnek?

M.G.: Minden pontra oda kell figyelni, s amit hajlamosak vagyunk elhanyagolni, még az apró betűs részt is érdemes elolvasni. Az utazási szerződés az adott utazással kapcsolatos valamennyi lényeges információt tartalmazza: ár, időpont, program, mit tartalmaz az ár, mennyi előleget kell fizetnünk, mekkora a fennmaradó részvételi díj, mi a befizetési határidő, mik a feltételei az útlemondásnak, s hova fordulhatunk reklamáció esetén.

K.m.: Milyen szabályok vonatkoznak az utasra? Meddig mondhatja le például az utat, s milyen összegű visszafizetésre tarthatunk igényt?

M.G.: A lemondás feltételeit a szerződés tartalmazza – ezek úttípusonként eltérőek lehetnek. Általában az indulás előtt harmincöt napig állhat el az utas következmények nélkül az utazástól, de az irodának joga van ettől eltérő feltételt is szabni, ha a külföldi közreműködő által szabott feltételek ezt szükségessé teszik. Ez gyakran fordul elő például távoli, egzotikus úti célknál, vagy többszörös, bonyolult körutazásoknál.

K.m.: Mi az, amire jogszerűen kötelezhet bennünket egy utazási iroda? A pogyásbiztosítás általában opcionális, de a sztornó biztosítás sokszor benne van az árban.

M.G.: Bár a biztosítási díjak felszámítása nem kötelező, de jogos, és a gyakorlat azt mutatja, hogy nagyon is szükséges. A biztosítás nemcsak egy plusz költség az utas számára, hanem olyan szükség-szerű lépés, mely sok kellemetlenségtől kímélheti meg.

K.m.: Mit kell tartalmaznia egy utazási prospektusnak? Itt főként a teljes részvételi díjra gondolok, mert az ár sokszor megtévesztő lehet.

M.G.: Az utazási iroda köteles a katalógusában egyértelműen feltüntetni, mit tartalmaz az abban szereplő program ára. Bizonyos tételeket azonban az iroda még nem tud a katalóguskészítéskor biz-

tossággal megadni (pl. vízumdíj, illetékek), ezért ezeket külön szerepeltetheti, de az irányarat ezzel kapcsolatban is mindenképpen jeleznie kell annak érdekében, hogy az utas kalkulálni tudjon a plusz költségekkel.

K.m.: Szabályos, ha egy utazási iroda nem rendelkezik irodával és prospektussal, csak internetes elérhetőséggel?

M.G.: Az internetes kereskedelem kérdése sajnos nincs egyértelműen rendezve, nem csak az utazások területén. Mivel Magyarországon kizárólag regisztrált utazási vállalkozások működhetnek törvényesen, ezért az internetes utaztatóknak is be kell jegyeztetniük magukat, de az nem szabálytalan, ha csak online foglalásra van lehetőség az irodánál. A gyakorlatban sajnos ebből rengeteg probléma származik. Tagjainktól számtalan bejelentés érkezik hozzánk jogtalan, azaz regisztrálatlan utazásszervezőkről, akik interneten hirdetik szolgáltatásukat, mindössze egy mobiltelefonszám megadásával, de az is előfordul, hogy még telefonos elérhetőséget sem tüntetnek fel. Az ilyen eseteket mi haladéktalanul bejelentjük a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatósághoz, kivizsgálás és szankcionálás céljából.

K.m.: Mi a teendő, ha nem vagyunk megegyedve az utazás színvonalával? Hova fordulhatunk, ha a helyszínen nem találunk megoldást?

M.G.: Első körben annál az utazási irodánál kell reklamálni, ahol az utazás befizetése történt. Ha a reklamáció így nem nyer elintézését, akkor a területileg illetékes kereskedelmi kamara mellett működő békéltető testülethez lehet fordulni. Az esetek nagy többségében a békéltető testületnek sikerül megegyezést elérni az utas és az iroda között. Ha végképp nem sikerül megegyezni, akkor nem marad más, mint a bíróság. Fontos azonban, hogy az utazó panaszáról a helyszínen (tehát még az utazás közben) két tanúval aláíratott jegyzőkönyvet vegyen fel, s az sem árt, ha a minőségi panaszokat fotóval illusztráljuk.

K.m.: Ön turistaként hova szeret utazni? Ami engem személyesen illet, eddigi utazásaim során a legérdekesebb Jordá-

nia volt, elsősorban Petra. A legszivesebben a Kanári szigetek egyikére, Fuerteventurára utazom, de nagyon szeretem Ausztriát is. Nem választok azonban olyan úti célt, ahol előre tudhatóan kellemetlen élmények is várnak a szépségek mellett, ilyen például Brazília vagy India. Ezekben a helyeken gyakran óriási nyomort, gyerekek kizsákmányolását, állatkínzást lehet tapasztalni. Szabadidőmben szeretek kirándulni (nordic walking formájában), kerékpáros túrákat tenni, magyarországi természetvédelmi területeket bejárni, madármegfigyelésen részt venni. Legutóbb barátainkkal a Fertő-tó környékén jártunk, legközelebb a Duna-Dráva Nemzeti Park területén teszünk nagyobb kirándulást, kenuzással, kerékpározással, madármegfigyeléssel egybekötve.

Kerekes Borbála

Névjegy

Molnár Gabriella a Magyar Utazásszervezők és Utazásközvetítők Szövetségének elnöke. A Külkereskedelmi Főiskola elvégzése után a turizmusban először idegenvezetőként dolgozott, majd egyetlen lánya születése után beült az irodába és külföldi utazások szervezésével foglalkozott, később lett beutaztató. Szakmáját azért választotta, mert a turizmus rendkívül érdekes és sokoldalú, bár az utóbbi időben egyre több kihívást jelent: szeptember 11., cunamik, vulkánkitörések, sztrájkok, légitársasági csődök. A szakmai küzdelmek problémáiról az öt unokájával töltött időben feledkezhet meg.

A CNC maróستól a kölcsönzött topmenedzserig

Munkakeresők és munkaközvetítők

A rendszerváltozás óta nem maradtak ennyien munka nélkül: a munkanélküliség legalább félmillió embert érint itthon. Közben a diplomások is egyre nehezebben találnak munkát, a magyar munkavállalók többsége a válság hatására lojálisabb lett munkaadójához. A 2010-es álmunkahely a vendéglátóipari, informatikus vagy gépészmérnöki végzettségű munkavállalót foglalkoztató nagyvállalat lehet – derül ki egy felmérésből. De megtalálhatjuk-e az álmunkát, egyáltalán sikeresen munkába állhatunk-e egy munkaközvetítő cég segítségével?

Melinda diplomás bölcsészként közel két évig keresett itthon állást. Felsőfokon beszél angolul és hollandul. Miután volt már szórólaposztó, telemarketinges, dolgozott fordítóirodáknak, lassan lemondott arról, hogy valaha is sikerül hosszú távú állást találnia. A mentőangyal egy nemzetközi munkaközvetítő cégen keresztül érkezett: multicég keresett felsőfokú angollal munkatársat. Igaz, Indiában. Melinda azóta Dél-Indiában él és dolgozik, meg van elégedve munkakörülményeivel és fizetésével, férjhez ment és egyelőre nem tervezi, hogy hazajön. Bár ennyire talán nem kell messzire menni ahhoz, hogy az ember munkához jusson, tény, hogy nincs könnyű helyzetben ma az, aki a gazdasági válság miatt elveszítette állását. A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatai szerint 2009. december és 2010. februárja között a 15–74 éves foglalkoztatottak száma 3 millió 726 ezer volt, ami azt jelenti, hogy a munkaképes korúak alig több mint fele dolgozik. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálat adatai pedig 2010. márciusban

A diplomások közül a nyelveket jól beszélő, tapasztalattal rendelkező pénzügyesek, ügyfélszolgálati munkatársak, informatikusok és mérnökök keresettek leginkább a piacon.

644 ezer nyilvántartott álláskeresőről beszélnek, hozzátevé, hogy ez 14 ezerrel kevesebb, mint az előző hónapban. A legrosszabb helyzetben Szabolcs-Szatmár-Bereg és Borsod-Abaúj-Zemplén megye van: itt 27, illetve 25 százalékos az állástalanok aránya. A munkaerőpiacon bizonytalanságot okoz, hogy még nem lehet tudni, a választások után az új kormány milyen intézkedéseket tesz az inaktívak számának csökkentésére. Az állami munkaügyi központokon kívül számos olyan csatorna van, ahol az állástalanok megpróbálkozhatnak a munkakereséssel. Rengeteg „hagyományos” munkaközvetítő iroda működik, melyek ingyenesen kínálják szolgáltatásaikat, mivel általában a közvetítési szolgáltatásért a munkaadót kereső cég fizet. A munkaadó-közvetítők, személyzeti tanácsadó irodák, munkaadó-kölcsönzők, fejedelmek cégek számos állást kínálnak az ügyfélkapcsolati munkatárstól a felső vezetői pozíciókig, melyek között az irodába való regisztrálást követően válogathatunk.

Közvetítőktől a fejedelmekig

Elterjedtek a munkaadó-közvetítő cégek piacán a munkaadó-kölcsönzők. Ezek az irodák rövidebb, például egy-két hetes, vagy hosszabb, néhány hónapos munkalehetőségeket kínálnak az érdeklődőknek. „Sajnos a válság miatt gyakran a kölcsönzött munkavállalóktól váltak meg először a vállalatok” – ecsetelte Fürjesz Beáta, a Személyi Tanácsadók Magyarországi Szövetsége munkaadó-közvetítő szekciójának vezetője. Az ilyen jellegű munkánál elsősorban helyettesítés, szabadság, betegség vagy nagyobb kampányok, projektek idejére kölcsönzik a munkavállalókat megbízóik részére. „A munkaadó-kölcsönzés hivatalos, bejelentett, munkaszerződéssel történő munkavégzés” – tette hozzá a szakember. Ebben az esetben nem az adott cég, hanem a kölcsönző cég állományába kerül a munkavállaló. Ha elégedettek a pályázóval, sokszor egy idő után átveszik saját állományba – vagyis véglegesítik. Az itt végzett munka jó lehetőség arra is, hogy minél több tapasztalatot szerezzen a munkakereső, és ezáltal a későbbiekben könnyebben tudjon majd elhelyezkedni. A legelter-

jedtebbek a személyzeti tanácsadó irodák, munkaerő-közvetítők. Ezek a típusú cégek jellemzően adatbázisból vagy hirdetéssel találják meg a munkavállalókat megbízóik részére. Vannak olyan irodák, amelyek csak szellemi munkaerőt közvetítenek, de vannak olyanok is, akik vegyesen, szellemi és fizikai munkaerővel egyaránt foglalkoznak.

A fejadász cégek jellemzője, hogy ők a pályázókat „direktben” keresik meg, azaz megpróbálják „levadászni”. Nagyon ritkán hirdetnek nyilvánosan, elsősorban ajánlással és a meglévő kapcsolatrendszerük használatával töltik be a pozíciókat. A klasszikus fejadász cégek vezetők, de még inkább felsővezetők kiválasztásával, valamint specialisták, egy-egy terület szakértőinek felkutatásával foglalkoznak, így elsősorban a felsőfokú végzettséggel és nyelvtudással rendelkezőknek tudnak segíteni. Hazánkban az első ilyen cégek a '90-es évek elején jelentek meg. Ezek az átfedés közöttük. Ezek a vállalatok ugyanis nagyon sokszor ötvözik tevékenységeiket, vagyis egyszerre nyújtanak kölcsönzési szolgáltatást, közvetítést vagy vezető-kiválasztást. Emellett a személyzeti tanácsadás keretében számos humán szolgáltatással lehet találkozni, amelyekre sokszor önálló cégek jönnek létre, de a három nagy csoport valamelyikén belül.

Túl sok manikűrös?

„A közép-magyarországi régió viszonylag jó helyzetben lévő térség, a munkavállalók mobilisak és viszonylag sok az állás. A nehézség itt is az, mint mindenütt az országban, hogy nem esik egybe a munkaerőpiac kereslete és a kínálata” – mondta el Újhelyi Zita, a Közép-Magyarországi Munkaügyi Központ osztályvezetője. A munkáltatók a szakmunkák iránt érdeklődnek, miközben a munkavállalók között egyre népszerűlenebbek a kétkézi munkák.

„Manikűrösből és műkörm-építőből például túlképzés van, ezt a szakmát egyszerűen már nem tudjuk támogatni, mivel nincs akkora felvevőpiaca, mint ahányan végeznek” – magyarázta az osztályvezető. „Hegesztőkre, CNC gépkezelőkre, fémipari és építőipari szakmunkásokra lenne nagy szükség, illetve a szociális szférában ápolókra, szociális munkásokra” – tette hozzá. A munkaügyi központokban egyértelműen a nyelvi képzés a legnépszerűbb – nyelveket beszélő munkatársak kellenek minden területen.

Ezt alátámasztják a személyi tanácsadók tapasztalatai is: Fürjész Beáta szerint a diplomások közül a nyelveket jól beszélő, tapasztalattal rendelkező pénzügyesek, ügyfélszolgálati munkatársak, informatikusok és mérnökök keresettek leginkább a piacon. Bizonyos területeken (pl. bölcsész) nagyarányú a pályaelhagyók száma, mert nem találhatnak a végzettségüknek megfelelő pozíciót. Szakemberhiány elsősorban a szakmunkák területén jelentkezik, a túlképzés pedig a bölcsész, turizmus, vendéglátás területét érinti.

Mielőtt egy munkaközvetítőhöz fordulunk

– Előzetesen érdemes tájékozódni az interneten, apróhirdetésekből, ismerőseink között a népszerű, elérhető állásokról, bérekről. Keresünk fel egy munkaügyi központot, és érdeklődünk, van-e valamilyen formában együttműködésük magán munkaerő-közvetítő cégekkel!

– Ha magán munkaközvetítő iroda segítségét vesszük igénybe, előzetesen tájékozódjunk a választható cégekről, csak olyanhoz menjünk, amely megbízható, jó hírnevű.

– A munkaközvetítéssel foglalkozó cég nem kérhet pénzt a szolgáltatásért a munkát keresőtől – sikeres közvetítés esetén sem – ugyanis ezt törvény tiltja. A szolgáltatások mindig ingyenesek, regisztrációs, vagy belépési díj sincs. Csak olyan iroda szolgáltatásait vegyük igénybe, amely semmilyen formában nem kér anyagi ellenszolgáltatást!

– A munkaerő-kölcsönzés jellemzője, hogy nem válunk a minket foglalkoztató munkahely alkalmazottjává. Ekkor gyakran csak rövidebb időre vagy meghatározott munka elvégzésére kötünk szerződést, és nem is a minket majd foglalkoztató céggel, hanem a közvetítő irodával, amely szó szerint kikölcsönöz minket az érintett munkára. Ilyen foglalkoztatás esetén az adminisztráció, sőt a járulékfizetés is a kölcsönző irodát terheli.

Foglalkozásonkénti alapbér- és keresetátlagok korcsoportonként, a nemzetgazdaságban, 2009.

Korcsoport	Bruttó alapbér Ft/lő/hó					Bruttó kereset Ft/lő/hó				
	21-30	31-40	41-50	51-55	56-	21-30	31-40	41-50	51-55	56-
Bérelszámoló	118.297	129.022	167.454	161.318	139.467	122.885	147.300	183.068	181.390	160.624
Építészmérnök	179.455	227.453	257.775	331.850	259.358	198.640	255.378	302.848	386.038	289.838
Felhasználó, vendéglátóipari eladó	89.943	98.550	107.748	105.923	101.250	100.334	108.498	123.153	118.679	120.100
Gépészmérnök	251.943	360.948	302.423	360.601	305.860	283.135	403.981	378.615	412.606	358.813
Gyógyszerész	289.234	288.799	399.215	327.970	462.223	345.811	322.820	448.960	399.339	550.607
Középiskolai tanár, oktató	136.758	159.179	190.577	215.622	227.050	172.250	204.424	248.232	281.169	292.197
Közgazdász	329.671	500.869	483.571	494.152	378.497	368.071	581.394	575.888	680.664	445.128
Lakatos	119.589	126.876	129.585	129.385	130.019	135.128	153.720	153.336	149.223	146.883
Nyomdász	142.719	201.331	162.041	182.709	152.262	160.770	256.743	224.664	232.810	179.241
Pénzügyi ügyintéző	182.559	177.196	164.826	175.365	192.103	204.113	202.627	196.306	207.864	233.605
Szakorvos*	345.957	216.733	243.144	247.437	271.855	416.655	301.459	366.428	341.024	363.739
Szociális ápoló, gondozó	91.758	93.170	98.757	105.446	109.864	121.140	123.894	129.715	139.206	147.485
Szoftverfejlesztő, informatikus	318.773	406.962	404.214	473.453	464.768	344.655	454.002	465.153	570.979	538.685
Újságíró	145.338	229.360	234.479	204.607	315.132	253.146	349.069	417.735	325.054	357.951
Üzletkötő	278.830	384.208	410.620	438.196	434.694	323.401	458.827	476.924	525.341	498.229

Forrás: Állami Foglalkoztatási Szolgálat; * az államilag foglalkoztatottak mellett a magánszektorban (pl. orvoslátogatóként) elhelyezkedők adataival együtt; alapbér: a munkaszerződésben meghatározott bér; kereset: a különböző bérpótlékokkal (pl. étkezési hozzájárulás) kiegészített juttatás.

Specializációk

Vannak olyan munkaerő-közvetítők, melyek kimondottan speciális területekkel foglalkoznak. Van, amelyik az egészségügy és a gyógyszeripar, más az idegenforgalmi szakemberek közvetítésére specializálódott. Nem véletlen azonban, hogy kevés cég szakosodik: szakemberek elmondása szerint Magyarország kis piac, így egy nagyon szűk területre koncentráló cég nem biztos, hogy meg tud élni. Nagyobb országokban, elsősorban az Egyesült Államokban, vannak olyan cégek, amelyek például csak informatikai vagy minőségbiztosítási kiválasztásokkal foglalkoznak.

A munkaközvetítő felé erősítheti a munkakeresők bizalmát a folyamatok nyomon követése. Ezt használja ki a Kelly Services közvetítő cég, mely utógondozással próbálja még hatékonyabbá tenni működését. Kollégáik rendszeresen látogatják munkahelyükön kikölcsönzött munkatársaikat, így biztosítva a folyamatos információáramlást munkavállalóik, a közvetítő cég és az őket alkalmazó vállalatok között. A www.sztsz.hu honlapon hasznos listát találhatunk a személyzeti tanácsadó irodákról.

Mint Újhelyi Zitától megtudtuk, 2005 óta volt egy jól működő kooperáció a piaci munkaerő-közvetítő cégek és a munkaügyi központok között, azonban a hatásos együttműködést felborította a válság, mivel egész egyszerűen kevesebb a munkaerőigény.

A munkaügyi központ nem rendelkezik pontos adatokkal arról, hogy milyen arányban tudják hozzásegíteni munkához az állástalanokat.

Diplomával ma már nehezebb

Míg pár évvel ezelőtt nagyon kelendők voltak a pályakezdők, most egyértelműen nehéz helyzetben vannak. Elhelyezkedési esélyeiket nemcsak az befolyásolja, hogy mit és hol tanultak, de az is, hogy hány nyelvet beszélnek és azt milyen szinten. A tavalyi évben végeztek szerencsétlen időszakban vették kézhez diplomájukat, hiszen a válság hatására a cégek nagy része jelentősen csökkentette a felvételt a pályakezdők közül, sokan pedig egyáltalán nem is vettek fel friss diplomást.

Sok fiatal a külföldet részesíti – részesítené – előnyben a hazai munkahelyek helyett: egy 36 ezer pályakezdő megkérdezésével készített felmérés szerint a fiatal diplomások kétharmada minimum néhány hónap erejéig vállalna munkát az országhatárokon kívül. Minden ötödik pályakezdő pedig akár három évre vagy többre is elmenne külföldre dolgozni.

„Manapság sokkal több a diplomás álláskereső, mint ahányra kereslet van a piacon. Igen sok olyan pozíció van, ahová elegendő lenne a középfokú végzettség, viszont ők általában nem be-

szélnek jól nyelveket, ezért a munkáltató diplomás munkavállalóval tölti be az üres álláshelyet. Gyakran előfordul, hogy munkakereső diplomások nem tudnak olyan állásokat találni, melyek megfelelnek képzettségüknek” – fejtegeti a személyi tanácsadók szövetségének szakembere.

A válság alkotta trendet alátámasztja Viktor esete is, aki ötödéves közgazdászként diplomamunkájának írása közben próbál elhelyezkedni. Sokáig keresett, mire egyáltalán gyakornokként kapott állást. „Kicsit kakukktójásnak számítok a munkakeresők között, hiszen több évig voltam egy nemzetközi diákszervezet elnöke, sok kapcsolatot tudtam ez alatt az időszak alatt kiépíteni, az egyetem évek alatt tudatosan terveztem a karrieremet. Még így is elég nehéznek bizonyult bekerülni egy tanácsadó céghez gyakornokként, ahol a későbbiekben vagy állásba kerülök vagy nem. Ez a munkáltatóimon és a teljesítményemen múlik” – mondja.

Persze egy friss diplomásnak ma nem elég csupán kiemelkedő képességgel és kiváló nyelvtudással rendelkeznie, jól kell, hogy tudjon kapcsolatokat építeni is. Erről így nyilatkozik a végzős közgazdász: „A válság miatt rengeteg cég leépített, és ennek következtében nem is hirdetett meg új állásokat. Bár sok módja van, hogy hogyan találjon az ember állásokra – állásbörzék, diákszervezetek, munkaközvetítő irodák vagy fejtudászcégek adta lehetőségek – szerintem, különösen most, nagy mértékben azon múlik az elhelyezkedés sikere, hogy milyen kapcsolatai vannak az embernek.”

-séf-

Környezetvédelmi ikonok a vegyipari termékeken

Környezetbarát termékek jelképei

A termékek címkéjén sokszor találkozhatunk valamilyen környezetbarátságra utaló szimbólummal. Ezek a jelképek azt jelzik, hogy a termékek (vagy a szolgáltatások) a környezetet az átlagosnál jobban kímélik. Céljuk az, hogy a nagy termékválasztékból megismertessék a fogyasztót a környezetet kevésbé terhelő termékekkel, és ösztönnözzék arra, hogy azokat válassza. Vannak államilag elismert környezetvédelmi szimbólumok. Ezek a Cédrus, a Kék Angyal és az Euro virág. A gyártók és civil szervezetek összefogásából is születtek szimbólumok. Néhány ilyen jelkép magyarázatát az alábbiakban közöljük.

Cédrus: a Magyarországon elfogadott környezetbarát termék. Azok a termékek viselhetik e jelet, amelyek bizonyítottan kedvező környezeti tulajdonságokkal rendelkeznek és környezetbarát technológiával készültek. Az ökocímke kritériumai nem egyetlen jellemzőn alapulnak, hanem tudományosan megalapozott információk alapján, annak életciklusa során „bölcsőtől a sirig” elemzik egy termék vagy szolgáltatás környezetre gyakorolt hatását.

Euro virág (az EU jelzése): az Európai Unió önállóan jegyzett környezetbarát védjegye. A jelképet 1992-ben vezették be. A 12 csillagból álló virágszirom az akkori tagországok számát idézi. Több ország feltételrendszerét is figyelembe veszi, így előfordulhat, hogy ezek a termékek a legkevésbé szigorú előírásnak felelnek meg.

„Kék angyal” (német jelzés): a legrégebbi és legismertebb külföldi környezetbarát jelölés, amelyet sok

ezer termék visel. Csupán nagyon szigorú minősítési eljárás és ökológiai indokok alapján nyerhető el.

A csomagolóanyagok jelölései

A csomagolóanyagokat nemzetközileg egységesen jelölik betűkkel és számokkal. Az egységes jelölések használata azért szükséges, mert a különböző anyagok a jelölések alapján válogathatók szét, megkönnyítve a szelektív hulladékgyűjtést és az újrafeldolgozást.

A műanyagok rendkívül elterjedtek és megkönnyítik az életünket. Egyre nagyobb mennyiségben gyártanak különböző műanyagokat, ezért mind terheltebbek a hulladékégetők.

A műanyag dobozok, poharak, tubusok, zacskók, irodai kellékek mind-

Cédrus, Kék Angyal és Euro virág, no meg a többiek: a csomagolóanyagok jelöléseitől a fenntartható tisztításért mozgalom újrahasznosíthatóságot feltüntető Möbius-hurokig a leggyakoribb, hazánkban is sok helyütt árult termékek környezetbarát jelöléseiről tájékozódhatunk ezúttal.

mind valamiféle szintetikus anyagból készülnek. A különböző csomagolási műanyagokat számmal és betűrövidítéssel jelölik, 3 körbe forgó nyílban, Möbius-hurokban. A jelölések általában a flakonok alján láthatók. A Möbius-hurok (önmagában) szám és szöveg nélkül az jelenti, hogy újrahasznosítható. Ha szám és % jel is szerepel mellette vagy benne, abból az derül ki, hogy a csomagolóeszköz hány százalékban készült újrahasznosított anyagból.

Szabó Tamásné

Rövidítés	Szám	Kémiai név	Felhasználása
PET	1	polietilén-tereftalát	ásványvízes és üdítőitalos flakonok, poharak, fóliák
HDPE	2	nagy sűrűségű polietilén	samponok, habfürdők flakonjai, kannák
PVC	3	polivinil-klorid	játékok
LDPE	4	kis sűrűségű polietilén	kozmetikai tubusok, fogkrémek
PP	5	polipropilén	kupakok, zsákok, zsinegek, téglék, mosószeres flakonok
PS	6	polisztirol	fóliák, játékok
ALU	41	alumínium	aeroszolos palackok, üdítő dobozok
Fe	40	acél	aeroszolos palackok, üdítő dobozok

Charta a fenntartható tisztításért

Ha a következő jeleket látjuk a szappanokon, mosó- és tisztítószereken, ezek azt jelentik, hogy a termék gyártója elkötelezte magát egy egész Európára kiterjedő környezetvédelmi program mellett. A mozgalom és a tájékoztatás célja az, hogy minél jobban védje az emberek egészségét és a környezetet.

mosószer

általános tisztítószerek

mosogatószer

padlótisztító-ápoló

ipari, intézeti egyéb tisztítás, tisztítóanyagok

Bajban a MÁV ÁBE ügyfelei

Joghézagok az autóbiztosításoknál

Április 14-én a Vám- és Pénzügyőrség lezárta a nyomozást a MÁV Általános Biztosító Egyesület (MÁV ÁBE) ügyében. A vizsgálat szerint összesen több mint 1 milliárdot sikkasztottak el a biztosítótól. Sikkasztás, pénzmosás és hűtlen kezelés miatt eljárás indul az intézőbizottság elnöke ellen. Ám mi történik a biztosítottakkal, akik a jelek szerint egy olyan joghézag áldozatai lettek, amelyet azóta betömtek? Az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület (OFE) és az INDRA Biztosítók és Pénzügyi Ügyfelek Országos Érdekvédő Egyesülete (INDRA) az Alkotmánybírósághoz fordult az ügyben.

A pórul járt biztosítottak más céghez szerződtek, de a MÁV ÁBE működésének ideje alatt okozott balesetek kárainak rendezésén ez nem segít.

A MÁV ÁBE tevékenységét 2008 áprilisától függesztette fel a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF). Az indok: a biztosító nem rendelkezett a megfelelő működéshez szükséges tartalékkal. Mint utóbb kiderült, ez a cégnél elkövetett, nagy összegű sikkasztás és hűtlen kezelés miatt következett be, az ügyben hat gyanúsítottat vettek őrizetbe. Az egyesülettel szembeni kárigények kielégítésére eddig 666 millió forintot utalt vissza a nyomozó hatóság. A biztosítót a PSZÁF döntése alapján a Hitelintézeti Felszámoló Közhasznú Társaság számolja fel, az eljárás 2008 augusztusában kezdődött.

A PSZÁF ekkor kivizsgálta az ügyet és úgy találta, hogy nem követett el jogszabálysértést vagy komoly mulasztást (lásd keretes írásunkat), amikor hagyta, hogy a MÁV ÁBE ideig jusson. A pórul járt biztosítottak más céghez szerződtek, de a MÁV ÁBE működésének ideje alatt okozott balesetek kárainak rendezésén ez nem segít. Ez év január végéig a biztosítók közös káralapját működtető Magyar Biztosítók Szövetségéhez (Mabisz) 1,87 milliárd forintnyi kárigényt jelentettek be olyan ügyekben, amelyekben MÁV-biztosítottnak volt balesete külföldivel – ez azért lényeges, mert egy nemzetközi

garanciavállalásnak köszönhetően a külföldi állampolgároknak okozott balesetek után a Mabisznak fizetnie kell. Nem így a magyar autósok esetében.

Nincs pénz a kártalanítási számlából

Azt gondolhatnánk, hogy a kérdést megoldja az a biztosítási alap, amelyre a biztosítók éppen azért fizetik be rendszeresen bevételük egy részét, hogy hasonló esetekben finanszírozhassák a károkat. Ez azonban a MÁV ÁBE ügy idején nem így volt. A Mabisz valóban működtetett és működtet egy kártalanítási számlát, az itt összegyűlt összegből azonban csakis akkor fizethetnek, ha olyan sofőr okoz balesetet, aki – a törvény ellenére – nem rendelkezett kötelező felelősségbiztosítással.

Alkotmánybírósági beadvány

Ezért fordult az Alkotmánybírósághoz egy beadvánnyal az INDRA és az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület. Mint Pintér György, az INDRA elnöke elmondta, az a furcsa eset állt elő, hogy nem csak a károsultak, de a kárt okozók

Követelések láncolata

A PSZÁF szerint a károsultak személyesen a károkozótól követelhetik az autójukon esett kár megtérítését, polgári perrel.

A Mabisz már tavaly év végén kifogásolta, hogy a biztosítók által gyűjtött alapból kell megtérítenie a külföldieket érintő karambolok kárait. A szervezet ezért a MÁV biztosító ügyfelein kezdte követelni a körülbelül 1,8 milliárd forintnyi kárösszeget, amelyet a nemzetközi garanciavállalás keretében – az egyébként erre létesített alapból – ki kellett fizetnie.

A Legfelsőbb Bíróság 2009 elején hozott jogegységesítési döntése nyomán tisztázódott, hogy a MÁV ÁBE felszámolója perelhető, és a felszámoló is perelhet. Vagyis a kárt szenvedett autósok beperelhetik a Hitelintézeti Felszámoló Kht-t, a kht pedig perelhet az egyesület kasszájából elsikkasztott pénzért.

jogai is sérülnek. Az egyesülethez rengeteg panasz érkezett azért, mert a biztosított károkozók után senki nem áll helyt. Pintér György leszögezte: alkotmányellenesnek tartják, hogy a törvényszerűen és jóhiszeműen eljáró autósok nem részesülnek egyenlő bánásmódban. A MÁV ÁBE felszámolása azóta is folyik, de szinte biztos, hogy nem maradt elég pénz a cégben minden kár kifizetésére.

– A MÁV ÁBE ügyének rendezése húzódik, és az eddig felmerült megoldási javaslatok nem nyújtanak megfelelő megoldást – tette hozzá Dietz Gusztávné dr., az OFE elnöke. A szervezet az INDRA-val közösen beadványt készített a Pénzügyminisztérium Pénzügyi Kollégiumának. Dietz elmondta: mind a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete (PSZÁF), mind a Mabisz előtt ismert volt a MÁV ÁBE díjazási gyakorlata, amely a szakértők szerint előrevetítette a későbbi fedezeti problémákat. Sőt, már a botrány kirobbanása előtt tudott volt, hogy a biztosító a kárértékek körül gyakran hosszan tartó jogalapi vitákat kezdeményezett. Emellett a cég nem egyszer megtagadta az egy-két éves autók értékcsökkenési kártérítését. Dietz Gusztávné leszögezte: a MÁV-nál biztosított ügyfelek nem követték el mulasztást, ezért elfogadhatatlan, hogy a Mabisz az általa már kifizetett kárértéket visszaköveteli a károkozóktól. Szintén aggályos az olyan bírósági ítélet, amely helytállásra kötelezi a biztosított károkozót. Hoványi Sándor, a Mabisz Gépjármű tagozatának vezetője érdek-

lődésünkre megerősítette: nem érintettek a MÁV ÁBE ügyében, hiszen a kártalanítási számlán található pénz a jogszabályok szerint nem elérhető.

Marad a polgári per

– Azok az autósok, akik szeretnék pénzt látni a MÁV-ügyfelekkel történő ütközés után, polgári pert indíthatnak a vétkes autós ellen, hiszen a jogszabály lehetőséget ad arra, hogy közvetlenül a károkozótól követeljék a pénzüket – mondta a PSZÁF szóvivője az ügygel kapcsolatban. Binder István hozzátette, hogy a MÁV ÁBE alapszabálya határozza meg, mely károsult csoportok juthatnak elsőként pénzhez a felszámolás során. Ennek értelmében először a személyi sérüléssel járó résztvevői, majd a totálkáros autók tulajdonosai részesülhetnek kártérítésben. A gépjármű-biztosítási törvényt időközben módosították, így bekerült egy bekezdés, amely a kártalanítási alap felállításáról rendelkezik. Ez az alap kifejezetten azok számára gyűjt forrást, akik biztosítást kötöttek, de a biztosítójukat időközben felszámolták, ezért nincs, aki helytálljon értük. Ám a jogszabály visszamenőleg nem érvényesíthető. Jó hír viszont, hogy a jövőben az autósoknak nem kell tartaniuk attól, hogy nem lesz, aki fizessen, ha felszámolják a céget, amelynél biztosítást kötöttek. A MÁV ÁBE ügyfelei azonban láthatólag „beragadtak” a joghézagba...

FL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Gépjármű-biztosítási szakkifejezések

- **Biztosított:** a gépjármű biztosítással rendelkező üzemben tartója és a gépjárművet vezető személy.
- **Károsult:** a gépjárművel okozott kár esetén kártérítésre jogosult személy vagy szervezet.
- **Kártalanítási alap:** a biztosítók által létrehozott és finanszírozott pénzalap, mely azon biztosítónál a károkozás időpontjában biztosítási fedezettel rendelkező üzemben tartó gépjárművel okozott károk megtérítését fedezi, mellyel szemben a felszámolási eljárás megindult.
- **Kártalanítási számla (Garanciaalap):** a biztosítók által létrehozott és folyamatosan finanszírozott pénzalap, amelynek feladata a biztosítási kötelezettség ellenére biztosítással nem rendelkező üzemben tartó gépjárműve által, vagy a törvényben meghatározott korlátozásokkal az ismeretlen üzemben tartó gépjárműve által, valamint az ismeretlen gépjárművel okozott károk megtérítése, amennyiben a kötelezettségvállalás országa a Magyar Köztársaság.

A PSZÁF vizsgálatának eredményei

(idézet a PSZÁF közleményéből)

A MÁV ÁBE felügyelése során a felügyelet mint hatóság részéről jogszabálysértés nem történt, és a jogszabályok alapján előírt egyetlen hatósági lépés sem maradt el. Olyan felügyeleti mulasztás sem történt, amely a MÁV ÁBE-vel kapcsolatosan meghozott döntést (a piacról való kivezetést) érdemben befolyásolta, vagy elkerülhetővé tette volna.

A MÁV ÁBE esete kapcsán nem valósult meg a kockázatok megfelelő azonosítása, azok kezelésének szigorú megkövetelése, a következetesebb jogérvényesítés és engedélyezési gyakorlat. A felügyelet engedélyezési, felügyelési, jogérvényesítési és panaszkezelési szervezeti egységei közt nem volt megfelelő együttműködés és összhang. A felelőségek összemosódtak, a MÁV ÁBE felügyelésében a gyors reagálás helyett a konfliktuskerülés volt jellemző, ezért a szükséges döntések elhúzódtak.

A MÁV ÁBE esetében a legjelentősebb veszély a felügyelt intézmény vezetésében rejlő személyi kockázat volt, amelynek felügyeleti kezelése nem volt elégséges. Ez részben magyarázható azzal, hogy a hagyományos ellenőrzési technikák, módszertanok a személyi kockázatok felügyeléséhez nem voltak megfelelőek, részben pedig a jogérvényesítő határozatok nem váltak egyre szigorúbbá, nem voltak teljes összhangban a felügyelet intézkedési politikájával.

A biztosítók felügyelését segítő módszertanok, eljárásrendek, a rendkívüli helyzetek esetén alkalmazandó eljárások fejlesztést igényelnek. Megfelelő belső szabályozottság hiányában sokszor vált szükségessé és lehetségessé, hogy a vezetők időről időre esetlegesen mondjanak véleményt, alkítsanak ki álláspontot, és ez a MÁV ÁBE válságán dolgozó felügyeleti kollégák számára sokszor felmentésül szolgált a problémafeltérési és -megoldási felelősség alól.

A biztosító egyesület tevékenységének engedélyének visszavonása után a MÁV ÁBE vagyonszámolásával kapcsolatos feladatokra, az ezzel együtt járó rendkívüli helyzetben felmerülő problémák felismerésére, kezelésére a felügyelet nem volt eléggé felkészülve.

Biztosítsunk, de körültekintően!

Az INDRA egyesület fogyasztóvédelmi tanácsai

Igen, védjük magunkat a biztosítási öngondoskodás eszközeivel! Ehhez az állami fogyasztóvédelem és az állampolgárok önszerveződő civil fogyasztóvédelmi szervezetei is hatékonyabb védelmet nyújthatnak – ha nem tájékozatlan, önvédelmi képességek nélküli fogyasztók (biztosítottak) kéri a segítő kezét.

Biztosítási szokásaink

S hogy milyen hazánkban az öngondoskodás általában, mekkora az úgynevezett fedettség? Miután a biztosítóknak a kockázat viseléséért fizetett ár, a biztosítási díj nem alacsony, különösen magas az élet- és balesetbiztosítások díja, így ez a bizonyos fedettség csupán közepes. Gazdagabb országoké jóval magasabb. A magyar biztosítottak évenként mégis több mint 1.000 milliárd forint díjat fizetnek a kockázatért a biztosítóknak, ezért elvárható, hogy a befizetett díjaiért arányos szolgáltatást kapjanak. Saj-

Felmerülhet-e kérdésként, hogy tulajdonunk, otthonunk, családjunk védelmében kössünk-e biztosítási szerződést? Vagy inkább ne gondoskodjunk életvitelünk nyugalmáról, kitegyük magunkat a véletlenül bekövetkező károk sokszor kiheverhetetlen anyagi és nem ritkán érzelmi következményeinek?

nos ez nem mindig valósul meg, máskor pedig csak némi alkudozás árán.

A szolgáltatások minőségéért, az arányosságért folytatott vitában gyakran segít az INDRA Egyesület a hozzá fordulóknak. Az egyesület segítsége azonban csak akkor lehet eredményes, ha a két fél között létrejött szerződést a leendő biztosított megfontoltan, a szerződés feltételeinek ismeretében írja alá. Tapasztalunk, hogy sajnos olykor elolvasás nélkül(!) írják alá az ügyfelek a szerződést, sőt azt a nyilatkozatot is, amelyben elismerik a részletes tájékoztatást, illetve azt, hogy ismerik az írásos feltételeket is (amelyeket – mint ahogy sokan utólag nyilatkoznak – meg sem kaptak!).

Milyen a „megfontolt” szerződéskötés?

A szerződést kötni szándékoznak, vagyis biztosítási védelmet kérőnek olyan szerződés nyújt védelmet, amelynek feltételei megfelelnek életvitelének. Példaként: milyen védelmet kíván otthona fizikai állapota, jó vagy kevésbé jó-e a védelem feltétele, és milyen a környék általános közbiztonsági helyzete (például egyedülálló, szomszédoktól távolabbi a lakóház).

A CASCO-tól a kötelezőig

Érdemes néhány szót ejteni a gépjármű-biztosításról is. Nem lehetünk elégedettek azzal, hogy a CASCO bizto-

sítás országszerte még az egyharmados arányt sem éri el. Tehát biztonság nélkül közlekedik az autók mintegy 65-70 százaléka a közutakon. Ez nagyon nagy könnyelműség. Persze ismert az ok is, drága a CASCO díj. Pedig a CASCO nemcsak azért előnyös, mert az úgynevezett saját kár ellen nyújt védelmet, hanem mert felelősségi kár esetén a károsult gyorsabban juthat pénzhez. A gépjármű-felelősség-biztosítási kárrendezés bonyolult eljárás. Ennek sok oka van: gyakori a balesetkor adott felelősségi nyilatkozat visszavonása, így a jogalapi vita. Sok a nézeteltérés a károsult értékcsökkenési igénye körül is.

A korábbi gépjármű felelősségbiztosítási jogszabály helyett ebben az évben a 2009. évi LXII. törvény lépett hatályba. Sok új, kedvező rendelkezése mellett néhány – a gépjármű tulajdonos érdekeit is sértő – szabályozás módosításán más civil fogyasztóvédelmi szervezetekkel együttműködve dolgozik az INDRA Egyesület.

Fő javaslatunk a biztosítottaknak: mielőtt a szerződéseket aláírják, kérjenek értelmezési segítséget, amelyben szívesen segítünk e-mail-ben, telefonon vagy akár személyesen is. Ezenkívül látogassanak el az egyesület weboldalára (www.indrabizt.hu) ahol biztosítási–pénzügyi kérdésekben rendszeresen friss híreket és hasznos tanácsokat találhatnak olvasóink!

dr. Pintér György,
az INDRA Egyesület elnöke

INDRA

Központi ügyfélszolgálati iroda
1012 Budapest, Logodi u. 22-24.
Tel.: (06-1)311-7030, 311-1830
Tel./fax: (06-1)473-0337
Fax: 06-1-331-7386
E-mail: indra@indrabizt.hu
Internet: www.indrabizt.hu
Panasziroda vezető:
Schindlerné Jakab Mária
Ügyfélfogadás:
munkanapokon 09-14 óra között

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósult meg.

Efeledett háztartási anyagok és új szerek

Egy gyakorló háziasszony tanácsai

A reklámok „áldásos” tevékenységének hatására féltünk az atkáktól, rettegünk a baktériumoktól és mindenáron ki akarjuk zárni a koszt az életünkéből. A piszkot legyőző csodaszerek azonban rendkívül sok veszélyes anyagot tartalmaznak, amiket belelegezve árthatunk magunknak, hacsak nem szkafanderben végezzük a házimunkát.

A tisztítószergyártó cégek is felismerték, hogy mostanában újra hódít a viszszatérés a természeteshez, ezért piacra dobták azokat a szereket, melyek a citrom illatával vagy az ecet fertőtlenítő hatásával csábítanak. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ami bennük van, ne lenne esetleg káros a szervezetünkre. Természetesen léteznek csak természetes anyagokat tartalmazó készítmények is, ezek azonban, főleg ha bio összetevőket is tartalmaznak, egyáltalán nem olcsók.

Hosszú évek kísérletezése után megtaláltam azokat az anyagokat, amelyekkel békében tudok élni, és nem félek, ha a gyerek mezítláb mászkál a frissen felmosott padlón, vagy a macska belenyal a felmosóvízbe.

A szódabikarbóna

Gyerekkoromban még csak apukám használta a titokzatos fehér port, kémiai képlettel NaHCO_3 -t, ha égett a gyomra. Később én dörzsöltem időnként a fogam vele, hogy fehérebb legyen, mostanában pedig a férjem veti be a süteményekhez. Mit tud még ez a csodás fehér por? Kedvenc felhasználási módom, hogy az odaégett lábosba szórva, és vizet hozzáadva forralom. Hagyom kihűlni, és utána egyszerűen átöblítem. Nem kell sürolni, és tönkretenni a lábos alját vagy a kezemet. A port szárazon szőnyegre szórva, kefével kell kicsit be-

Ha az elkoszolódott műanyag tárgyakat forró vízben oldott perkarbonáttal áztatjuk, másnapra eredeti színükben ragyognak.

ledörzsölni, ezt követően pedig 10-15 perc állás után felporszívózni. Kitűnően tisztítja a szőnyeget. A hűtőbe téve remekül szagtalanít. A tűzhelyet is újjá lehet vele varázsolni; me-

leg nedves áttörlés után rászórom, majd pár perc múlva a mosogatószivacs érdesebb felével átdörzsölöm.

Érdeemes kipróbálni akkor is, ha eldugul a lefolyó. Szódabikarbónát szórok bele, majd ecetet vagy citromlevet öntök rá. Hagyom néhány percig pezsegni, azután forró vízzel öblítem.

1 kg: 295 Ft.

Veszélyek

A háztartási balesetek második helyén állnak a tisztítószerrel általi elszennyezett sérülések. A háztartási baleset miatt orvoshoz fordulóknak száma egy év alatt 277.889 fő volt, amely kétszer annyi, mint a közlekedési baleset miatt ellátottak száma. Bár a háziasszony csak tisztaságot akar, és ezért keveri a szereket, ez bizonyos esetekben veszélyes lehet. A klórtartalmú szerek (fertőtlenítők, wc-tisztítók) savas készítménnyel keveredve – ami lehet akár az ecet is – klórgázzá alakulnak: azt belelegezve súlyos, sőt akár halálos sérülést szenvedhetünk el. Ezért, ha vegyszereket használunk, minden esetben húzzunk gumikesztyűt, és lehetőleg csak jól szellőző helyiségben alkalmazzuk ezeket, hogy a gázok szabadon távozhassanak. Ha gyerek van a közelben, még fokozottabban figyeljünk oda, ők ugyanis pillanatok alatt képesek elragadni a szépen csillogó rózsaszín flakont, és már kész is a baj... A tisztítószer tartályait mindig kimosva vigyük el a hulladékudvarba, mert – bár nem látszik rajtuk – veszélyes anyagoknak minősülnek.

Ecet

Vízkezelő, csírátlantó, hajat fényesítő, ablakot tisztává varázsoló „természetes vegyszer”. Legismertebb felhasználási módja a vízkezelés. A 20 százalékos ecetet érdemes tisztítószerként használni. Egy szórófejjel ellátott flakonba áttéve sok helyre fújhatunk belőle. Arra azért ügyeljünk, hogy a testünkre, főleg a szemünkre, ne kerüljön belőle!

Mivel több idő kell, hogy hasson, a csap tisztításánál egy nejlonzacskóba öntve, és azt a csap kifolyóra kötözve otthagyhathatjuk, míg nem hat, vagy lecsavarva a kifolyó szűrős végét, beáztathatjuk azt ecetbe. A wc-ben is jól használható mint takarítószer. A csempét szintén át lehet vele törölni. A penész ellen is érdemes bevetni: töményen kenjük rá, és egy éjszakán át hagyjuk rajta.

Ablaktisztításhoz is kiváló: a meleg vízzel áttörölt ablakot öblítsük át vele 1:4 arányban vízzel hígítva, majd töröljük le újságpapírral, vagy mikroszálal kendővel szárítsuk.

A vízforralóban és a kávéfőzőben eltünteti a vízkövet. Magam a vízforralóban egy óráig hagyom benne – nem árt neki. Ha átfolyós kávégépjében használjuk, a következő kávézás előtt érdemes tiszta vízzel üresen átfőzni a készüléket.

Van ismerősöm, sőt mosógépszerelőről is tudok, aki vízkő ellen két-háromhavonta az automata mosógépet mossa át főzőmosással 2 l hús százalékos ecettel.

Titkos csodafegyver: nátrium-perkarbonát

A nátrium-perkarbonát környezetre ártalmatlan, fehéritő hatású vegyület. Ezek a fehér gombostűfejnyi golyócskák hidrogén-peroxidból és szódából állnak. Hő hatására szódává, vízzé és oxigénné bomlanak le, eközben kitűnően fehéritik a ruhákat, és eltávolítják a különböző foltokat. Ha az elkoszolódott műanyag tárgyakat forró vízben oldott perkarbonáttal áztatjuk, másnapra eredeti színükben ragyognak. Szintén csodát művel az edényekre rakódott, letakaríthatatlan zsíros kosszal, főleg ha egy kis mosósózával keverjük. Egy éjszakára áztassuk be a tisztítani valót, másnap csak öblítsük át, és gyönyörködünk tiszta tárgyainkban.

Ár: 0,5 kiló kb. 850 Ft.

Gőztisztító vagy gőzpingvin

A legtermészetesebben vegyszermentes dolog a gőztisztító használata. A gép forró gőzt lövell ki a torkán, mely fellazítja a szennyeződésekkel. A végén csak a vizet kell feltörölni. A gép vásárlásánál érdemes pár dologra figyelni. Milyen hosszú a zsinórja? Mekkora nyomással dolgozik? (Minél nagyobb, annál jobb.) Hány percig bírja újratöltés nélkül, tehát mekkora tartalva van? Meg kell-e várni, míg kihűl, hogy a tartályt újratöltsük? Milyen extra tartozékaik vannak? A gőzpingvinek a kézi verziótól a nagyobb gépekig kaphatóak; próbáltam már „no name” kínait és nagyon drágát is. Sajnos a drága nem volt annyival jobb, ami a 15-szörös árkülönbözetet indokolta volna. A gőzpingvin, ha jól működik, megtisztítja a gáztűzhely rózsáit, a kicsi szegletekből eltüntethetetlen port és koszt, a lekaparhatatlan zsíros szennyeződésekkel, a csempesarkokban megülő szennyeződést. Nekem ablakpucolásra nem

vált be, se felmosásra (nagyon lassú), viszont a többi, amit elvártam tőle, tökéletesen teljesítette.

Ár: 5.000–150.000 Ft.

Mikroszálal törölkendő

Nem szabad elfeledkezni a takarítás során használt segédeszközökről sem. Már több gyártó is piacra dobta az újrafelhasznált anyagokból készült lebomló rongyokat, szivacsokat és kendőket. Ezek kissé drágábbak, mint a nem természetes változatok, viszont mehetnek a kompoztra – elégedettek lehetünk azzal, hogy legalább mi nem szennyezzük a környezetünket feleslegesen. Most mégis a mikroszálal törölkendők mellett kampányolok. Régebben ügynökök próbálták rám beszélni sok pénzért, bizonygatva, hogy a NASA fejlesztette ki, mint mindent. Ma már 400 Ft-tól hozzáférhetőek. A rongyok tiszta víz segítségével tisztíthatóak. Van érdekesebb verzió, ablakhoz, portörletésre (szárazon), fürdőbe való, pohártisztító. Ha az üveg nagyon koszos, érdemes áttörölni meleg vízzel, utána csak a mikroszálal ronggyal szárazra. Nem marad csík, és a zsirt is simán lekapja, nem keni szét. A kétoldalas, vastagabb dörzsölős, kesztyűszerű változat a fürdőszobában isteni, a fürdőkádakat szerek nélkül varázsolja tisztára. Bár nem értem, hová tűnteti a koszt a kesztyű, de a kád az áttörlet után ragyog. A vízkövet ugyan nem távolítja el, de gyengédebb bevetésekre tökéletes (a vízkőre amúgy is ott az ecet!). Újabban néhány üzletben megjelentek a mikroszálal nyeles felmosók is, külön cserélhető fejekkel, kőpadlóhoz durvább, csempéhez erősebb, parkettéhez pedig puha változatban. Mind egyik tiszta vízzel, de nagyon hatékonyan tisztít.

Ár: 400–3.000 Ft

Zimre Zsuzsa

Jó kis üzlet

Noha tavaly 2 százalékkal csökkent a piac mérete, még így is évi 20 milliárd forintot költünk környezetünk tisztítására. Általános tisztítókból és ablaktisztítókból kevesebbet veszünk mint tavaly, ellenben a wc-t lelkesebben takarítjuk. Ablak- és padlótisztításnál kitör belőlünk a hazafi, itt ugyanis a magyar márkákat részesítjük előnyben. Mosogatószerekből tavaly 15 százalékkal fogyott több mint az előző évben. Ennek oka talán abban keresendő, hogy a válság miatt többet élkezzünk otthon.

Adrenalin a köbön

Kalandparkok körképe

Sokan csak hitetlenkedve csóválják a fejüket: Mi jó van abban, hogy egy szál kötélén függeszkedve átsúszunk egy szakadék felett? Vagy 5–8 méteres magasságban kötélhágcsókon közlekedünk a főtörzsek között? Átkelés egy 50 méter hosszú függőhídon? – Jaj csak azt ne! De miért is ne? Hisz a biztonság – a szabályokat betartva – teljes, az árak jutányosak, ráadásul az életre szóló „Indiana Jones kalandok” ma már Magyarországon is tucatnyi helyen kipróbálhatók. Összeállításunkban nem csak annak jártunk utána, hogy hol, mikor és mennyiért lehetünk részesei az élményeknek, hanem annak is, hogy kinek és milyen célból javasolhatóak e kalandok egyáltalán.

Az izgalom az élet savaborsa. Nem kisebb ember állította ezt, mint a legismertebb stresszkutató, Selye János orvosprofesszor. A rövid ideig tartó stresszhelyzet a közvélekedéssel ellentétben nem káros, sőt az energiák megtöbbszörözésével segít áthidalni a megoldhatatlannak tűnő helyzeteket, az adrenalin-cunami levonulása után felszabaduló endorfin pedig „megjutalmazza” a küzdelemben megfáradt szervezetet. Hasonlót éreznek például a futók az edzés befejezését követően, és ez az, amit a jól végzett munka örömeinek él meg egy hétköznapi ember.

Öncél?

Nekem van épp elég izgalom az életemben! – legyinthetnek most sokan. Főnök, számlák, estig soroljam? Ez nem ugyanaz. A hosszan tartó, állandósuló stressz rombol, hisz a szervezet tartalékai kimerülnek a folyamatos hadiállapotban. A pár óráig tartó extrém helyzet „túlélése” viszont olyan intenzív tisz-

**Minden „próbázó”
professzionális mászó fel-
szerelést kap, mely
használatának oktatásáról,
méretre igazításáról bevetés
előtt egy személyi segítő
gondoskodik.**

titótűz agyunk számára, amely érdemben járulhat hozzá a hónapok alatt lerakódott feszültség gyorsított kilazításához. Ráadásul csak mi,

felnőttek látjuk a kalandparkot veszélyekkel terhes, öncélú helynek. A kamaszok többsége számára például ez maga a paradicsom, hisz a kihívások teljesítése egy kitűnő játék, az pedig csak hab a tortán, hogy az ügyesség, a problémamegoldó képesség és a reális önismeret fejlesztésére is egyaránt alkalmas. Nekik ez egy „jó buli”, melynek érdekében talán még az év végi bizonyítvány javítására is hajlandók erőfeszítést tenni... Céges csapatépítés, jó hangulatú baráti összejövetel számára is remek hely a kalandpark, hisz szokatlanságuk okán a feladatok teljesítése számtalan mulatságos szituációra ad alkalmat, ráadásul az egymás segítségének személyiség- és kapcsolatformáló ereje közismert, bizonyított tény. Platónt idézve: „többet megtudhatsz másokról egy óra játék, mint egy év beszélgetés alatt.”

Név	Sherpa Kalandpark	Oxygen Adrenalin Park	Holdfényliget Park	Challenge Park	Mecsextrém Park	Kalanderdő Park
Helység	Balatonfüzfő	Gyöngyös-Sástó	Gyöngyösfalu	Budapest – Csillebérc	Pécs – Árpádtető	Szilvásvár
Távolság Budapest centrumától autóval (Google útvonaltervező szerint)	111 km/1 óra 15 perc	88 km/1 óra 11 perc	236 km/3 óra 1 perc	8 km/17 perc	204 km/2 óra 6 perc	167 km/2 óra 9 perc
Weboldal címe	www.serpakalandpark.hu	www.adrenalin-park.hu	http://tipicamp.hu	www.kalandpalya.com	www.mecsextrém.hu	www.kalanderdo.hu
Nyitva tartás elő- és utószezonban	04.03-06.13 és 09.01-10.17 Sz-V: 10-17	04.01-05.31 és 09.01-10.31 V-Cs: 10-18, P-Sz: 10-19	csoporthoz megrendelésre kinyit	11.01-03.31 Sz-V: 9-17	05.01-06.14 és 09.01 után H-V: 9-18	03.15-05.01 és 09.01-10.31 hétvégeken
Nyitva tartás főszezonban	06.14-08.31 H-V: 10-19	06.01-08.31 V-Cs: 9-19, P-Sz: 9-20	03.12-11.29 SZ-V: 10-18, P:13-18	04.01-10.31 H-V: 10-18	06.14-08.31 H-V: 9-19	05.01-08.31 naponta
Mászófal ára (Ft/menet)	500	450	–	–	600	400
Drótkötélcsúszda ára (Ft)	500/menet	2.000/kör	1.100/óra	jegyárban	900/menet	1.300 (gy.: 1.100)/kör
Kötélpálya ára (Ft)	1.000-2.000/kör	1.800/kör	2.300 (1.900 gyerek)/3 óra	jegyárban	2.300/menet	1.600-1.900 (gyerek: 1.400-1.600)/kör
Íjászat ára (Ft)	500/10 lövés	500/5 lövés	1.400/30 perc	–	400/10 lövés	400/5 lövés
Bob ára (Ft)	350/1 csúszás	400/1, 3.200/10 csúszás	–	–	400/1 csúszás	–
Eurobungy/X-jump/trambulín (Ft)	–	800/7 perc	400/10 perc	–	500/3 perc	800/menet
Függőhíd (Ft)	–	450/alkalom	–	–	–	–
Quad (Ft)	–	1.200/5 perc	3.500/20 perc	–	–	–
Átfordulós hinta (Ft)	–	800/alkalom	–	–	–	–
Óriás hinta (Ft)	–	3.000/alkalom	–	–	–	–
Napijegy (felnőtt/diák, Ft)	–	–	500/350 (csak belépő)	3.800/2.800/3 óra	5.500/4.500 (korlátlan kötélpálya, udvari belépő, tiroli csúszda, rodeó bika, lovagló és 5 db bobcsúszás)	7.000/6.000 (korlátlan)
Családi jegy (2+2 fő, Ft)	–	–	7.500 (kötélpálya)	11.800/3 óra	6.900 (2 db gyermek kötélpálya, 4 bobcsúszás, 4 udvari belépő)	6.000/fő (korlátlan)
Parkolás (Ft)	ingyenes	140/óra	belépő árban	ingyenes	ingyenes	nincs adat
Üdülési csekk elfogadása	igen	igen	igen	igen	igen	igen
Vendéglátás	kávézó	étterem, kávézó	kávézó	nincs	étterem	közelben

Forrás: az egyes kalandparkok honlapja, adatfelvétel 2010. április.

Extrém kalandok

Aki azt hiszi, hogy a hazai „kalandkinálat” nem fokozható, alaposan téved. Igaz, a felsőbb osztályba lépéshez külföldre kell utazni. A klettersteig, más néven via ferrata például egy olyan biztosított mászóút, ahol igazi magashegyi környezetben, akár százméteres függőleges sziklafalakon kapaszkodva kamatoztathatjuk a kalandparkban tanultakat. A canyoning során a neoprén ruhába öltözött kalandorok jéghegy, gyors folyású, vizeséssel tarkított szurdokpatakokban gázolnak végig, folyásirányban. A rafting, azaz vadvízi evezés lényege az örvények, zubogók, kanyarok és sziklák közötti manőverezés. A bungee jumping a szabadesés és a halálközeli „élmény” kombinációja. Esetenként akár száz méter magas hídról ugrik le a jelentkező, a végzetes landolás csak a lábára kötött gumikötél „last minute” visszarántó erejének köszönhető. Ha lehet, még ennél is „örültebb” mutatványra vállalkoznak a bázisugrók. Itt ugyanis még kötél sincs, a több száz méter magas sziklaparkányról elrugaszkodó „sportoló” csak a hátán lévő ernyőben és persze a szerencsés széljárásban bízhat...

Merre induljunk?

Annak ellenére, hogy az első hazai kalandpark még tízéves sincs, mára tucatnyi európai színvonalú „intézmény” között válogathatunk. A 2002-ben nyílt Szilvásvárad Kalanderdő volt az első a sorban, sikere lavinaszerű fejlődést indított el. 2003-ban Balatonfüzfőn (Sherpa), 2005-ben Miskolctapolcán (Kalandtúra Park), 2006-ban Budapesten (Challengeland), Gyöngyösfaluban (Holdfényliget) és a Mátrában (Oxygen park), 2007-ben a Mecsekben (Mecsextrém), 2008-ban Visegrádon (Canopy Fun Extrem), tavaly pedig a fővárosban (Bókai kert) és Sátoraljaújhelyen (Zemplén Kalandpark) nyílt újabb meg-

Kalandparki kislexikon

Több olyan eszköz is van egy kalandparkban, aminek a neve egy hétköznapi ember számára semmit sem mond. Ilyen például az Eurobungy vagy más néven X-jump, ami tulajdonképpen egy függőleges hinta, melyen a trambulinnak és a gumiköteleknek köszönhetően hatalmasakat lehet ugrani, bukfacezni, szaltózni, dacolva a gravitációval. A Canopy vagy alpesi csúszda jellemzően az egyetlen olyan eszköz a kalandparkokban, melynek igénybevétele nem fejleszti az ügyességet. Lényegében egy magasban, fák között vagy szakadék felett átívelő, lejtős kötélpályáról van szó, melyen egy kötélbe ülve-kapaszkodva át kell csúszni. A quad négykerékű terepmotor, amelyet könnyű irányíthatóság, nagy stabilitás jellemez, így árkon-bokron keresztül lehet száguldani vele. A Zorb egy óriási rugalmas, kétrétegű műanyag gömb, amelyet, miután közepében helyet foglal a vállalkozó kedvű kuncsaft, legurítanak egy nagy lejtőn.

mérettelési lehetőség a fizikai és pszichikai korlátait megismerni és legyőzni kívánó emberek számára. Mára gyakorlatilag nincs az országnak olyan jelentős hegyvidéke, ahol ne lenne legalább egy kihívás az adrenalin szerelmeseinek. Nem véletlen egyébként, hogy a kötélpályák elsősorban hegyekben épülnek. Többnyire csak itt vannak ugyanis olyan méretű fák, amik terhelhetőség és magasság szempontjából kiállják a biztonsági előírások próbáját. Mert a látszattal ellentétben a nyaktörő mutatóvonalak a valóságban semmi veszélyt nem járnak. Feltéve persze, ha a látogatók betartják az előírásokat.

Csak semmi pánik!

A kalandparkok egyik legnépszerűbb attrakciójának számító, lombkorona szinten vezetett kötélpálya útvonalak, valamint a mászófalak, a kötélcúszdák-hinták-hidak biztonságosságát legalább három tényező garantálja. Egyrészt minden „próbázó” professzionális mászó felszerelést kap (beülő, fék, biztonsági kötél és karabiner), melyek használatának oktatásáról, méretre igazításáról bevetés előtt egy személyi segítő gondoskodik, ráadásul rendszerint egy gyakorló pálya is rendelkezésre áll, melynek igénybevétele általában kötelező. Gyakorlatilag, ha valaki a karabinert mindig beakasztja a biztonsági huzalba, a legrosszabb, ami történhet vele, hogy 1-2 métert pottyán, míg a kötél megfogja, és puhán „beleül” az esésbe. Ráadásul a szakképzett technikai személyzet folyamatosan látótávolságon belül van, aki tehát esetleg bepánikol, az sem marad órák hosszat lógva. A kötelek, felszerelések teherbírása miatt kell senkinek aggódnia, hisz egyrészt a parkokban legalább tízszeres túlbiztosításra méretezett eszközöket használnak, másrészt műszaki állapotuk folyamatos ellenőrzés alatt van. Ennek nem mond ellent az, hogy egyes pályákon súly- (maximum 90–100 kg) és méretkorlátozással (pl. csak 150 cm felett) is találkozhatunk. A biztonság további fokozása érdekében az egyes pályák jellemzően nehézség szerinti besorolást kapnak, így előzetesen szemrevételezve a várható „megpróbáltatásokat”, vagy a fokozatosság elvét betartva mindenki el tudja dönteni, hogy mi az, ami neki még belefér. Az önkontroll elsődlegessége egyébként alapelvnek tekinthető valamennyi intézményben. Az eszközök ugyanis csak akkor vehetők igénybe, ha előzetesen a belépő egy formanyomtatvány aláírásával felelősségvállalási nyilatkozatot tesz. (Meggyorsíthatjuk a belépést, ha az internetről letöltött papírt már eleve magunkkal visszük.) Fontos tudni, hogy a pályák teljesítéséhez semmi különleges fizikai képességre, előképzettségre nincs szükség. Bármely átlagos ügyesség-

gel és állóképességgel bíró ember képes a pályákon végigmenni, ha félelmén úrrá tud lenni. A mászófalak kivételével az útvonalak teljesítése jellemzően önállóan történik, de 10-12 év alatti gyerekeknél a szülői felügyelet elengedhetetlen.

Családi program

Természetesen míg apuka a kiskamaszokkal akciózik a „felhők felett”, a kistestvér sem fog unatkozni a földszinten. Valamennyi parkban „ovis” kalandútvonalak is kiépültek, így ha az aprónép belefárad a nagyok biztatásába, garantáltan nem fog unatkozni a programból fennmaradó órákban. A kalandpark ugyanis jellemzően 4-6 órás program. Bár az egyes elemek/útvonalak végrehajtása az egy-két perctől akár az egy óráig is terjedhet, a parkon belüli attrakciók nagy száma és az újrázás igénye miatt hamar elrepül az idő. Ráadásul a belépő — néhány kivételtől eltekintve — nem időhöz, hanem az igénybevett szolgáltatások számához kötött, így az árnyas fák alatt lehetőség van megpihenni, falatozni két próbatétel között. Bár az árak szolgáltatásonként önmagukban nem tűnnek soknak, azért arra lélekben érdemes felkészülni, hogy a helyszínen könnyen elkapja az embert a lelkesedés, a sok kicsi pedig sokra megy. Szerencsére több parkban üdülési csekkkel is lehet fizetni, fontos tudni ugyanakkor, hogy a nagy címletű utalványból pénz nem tudnak visszaadni.

Ahol fák vannak, ott rendszerint kullancsok, szúnyogok is előfordulhatnak, ezért a rovarriasztó spray-t ne felejtjük otthon! Kényelmes, sportos zárt cipőben, ruhában induljunk útnak, izzadósoknak a hazafelé vezető útra gondolva egy váltópólót is érdemes a hátizsákba tenni. Öltöző rendszerint nincs a területen, ezért érdemes eleve a sportolásra szánt ruhában menni. Gyűrű, óra, óvtáskán függő mobiltelefon, nyakban lógó fényképezőgép mászás közben ellenjavalt, hisz könnyen beleakadhat a drótbá. Esőkabátot is csak a biztonság kedvéért, kabalából érdemes magunkkal vinni, hisz esőben és a nedvesség felszáradásáig csúszásveszély miatt a játékelemek nem használhatók. Ezért, ha lóg az eső lába, kétszer is érdemes meggondolni a jegyváltást, hisz az csak néhány parkban váltható vissza az időjárásra való hivatkozással. Ez az eljárás azonban finoman szólva is kifogásolható az olyan kalandparkoknál, ahol belépődíjat kell fizetni. Mint ahogyan egy színházi előadás elmaradása esetén is választani lehet a jegy későbbi időpontra történő becserélése és a vételár visszafizetése között, a fogyasztónak itt is lehetőséget kellene nyújtani az ellátásra, azaz arra, hogy visszakapja a vételárát.

Orovicz Viktor

Jordániai csillaghullás

A Csongrád megyei Békéltető Testület ügyeiből

A békéltető testület a fogyasztó és az általa bepanaszolt vállalkozás közötti vitákat hivatott – ha lehet, egyezséggel – rendezni. A fogyasztóvédelmi törvény alapján minden megyeszékhelyen és a fővárosban működik ilyen független testület, a kereskedelmi és iparkamarák mellett. Ha a vállalkozás nem teljesíti az ajánlásban foglaltakat és a fogyasztó ezt jelzi, az ügy – a fogyasztó nevének elhallgatásával – nyilvánosságra hozható. Ezúttal Csongrád megyéből ismertetünk egy – sajnos, még mindig tipikusnak mondható – utazási panaszügyet.

Hatalmasat csalódott jordániai üdülésén a panaszos és társa – derül ki Dékány László, a Csongrád megyei Békéltető Testület elnöke beszámolójából. A fogyasztó által a Start Plusz Utazási Iroda (6720 Szeged, Oroszlán u. 5.) utazást közvetítő, illetve az Anubis Travel (1024 Budapest, Kisrökus u. 1.) utazást szervező vállalkozással szembeni fogyasztói jogvita rendezése érdekében a békéltető testület ebben az ügyben eljáró tanácsa 2009. december 22-i ülésén meghozott ajánlásában kétszer 90.000 Ft visszafizetésére szólította fel az utazás szervezőjét.

Ügymenet és statisztika

2009-ben a lezárt ügyszám 251 volt a Csongrád megyei békéltető testületnél, harminccal több, mint az előző évben. A testület maximálisan törekszik az ügyek egyezséggel való lezárására, de ebben akadályozza, hogy a vállalkozások még mindig gyakran kivonják magukat az eljárásból. Szerencsére a növekvő számú megszüntetett eljárás között 24-szer fordult elő, hogy a vállalkozás menet közben teljesítette a panaszos igényét. Egyre több a termékszavatossági ügy; már 128 volt belőlük tavaly. Ezen kívül az internet, mobiltelefonok, kábeltévé, illetve pénzügyi és biztosítási, valamint közüzemi szolgáltatások minőségével, számlázásával kapcsolatos gondok adtak okot a leggyakrabban panaszra.

Penetráns szálláshely

Az ok: a szeptember 27. és október 4. közötti jordániai akciós utazásról hazatérve súlyos minőségi kifogásokat jelentett be a fogyasztó a közvetítő cégnél. Jordániába történt megérkezésük után az utazási prospektusban 3 *-os, felújított szállodának feltüntetett szálláshely az alapvető higiéniai és egyéb követelményeknek sem felelt meg: a függöny, ágytakaró foltosan koszos, a hűtőszekrény kimosatlan volt, az ajtót belülről még láncsal sem lehetett bezárni, a kádnál rothadt a vakolat, a falak penészesek voltak. A vizelátás kiszámíthatatlan volt, hol csak hideg, máskor kizárólag forró vízzel. A szobából a kilátás egy szeméttel bedobált bűzös tetőre nyílt, egy rácsozott ablakon keresztül.

A 10 perces távolságban lévő strand használhatatlan volt annak kritikus állapotja miatt. Az ettől minőségben eltérő Kempinsky szálloda 15 km távolságra volt és csak taxival lehetett megközelíteni, a strandon ráadásul belépődíjat is szedtek. Ezekről a tényekről információt nem kaptak, mint ahogy a szervíz-díj-fizetési kötelezettségről, az autóbusszervezőnek ajánlott borraivaló fizetéséről sem, továbbá a fakultatív programok igen magas árlistájáról is csak a kikeréskor, az autóbusszon értesültek. Kifogásaikról az idegenvezetőnek azonnal bejelentést tettek, és egy kulturáltabb, tisztább szállodai elhelyezéshez ragaszkodtak. Az ajánlat egy 4*-os szálloda volt, melynek többletköltségét nyomban fizetni kellett volna. A fogyasztók erre nem voltak felkészülve, ezért kénytelenek voltak maradni.

Az utazási iroda mulasztásai

Az utazási iroda képviselője nem tett eleget a 214/1996.(XII.23.) Korm. rendelet 12.§ (5) bekezdésében foglalt kötelezettségének, mert az utas haladéktalanul bejelentett kifogását nem foglalta jegyzőkönyvbe, aminek egy példányát az utasnak át kellett volna adni.

Az utaskísérő egyébként „köteles közreműködni a kifogásnak a helyszíni szolgáltatónak történő bejelentése során. A jegyzőkönyvnek tartalmazni kell, hogy az utas a panaszát a helyszíni szolgáltatónak is bejelentette. Az utaskísérő köteles az utazási vállalkozót haladéktalanul tájékoztatni, továbbá a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megtenni.”

Az eljáró békéltető tanács kifogásolta az utazás közvetítőjének a fogyasztói panaszt elutasító álláspontját, hiszen az utas az utazással kapcsolatos szavatossági, kártérítési igényét az említett kormányrendelet szerint az utazás közvetítőjének is bejelentheti. A fogyasztó egyébként a befizetett út 50 százalékaának megfelelő kártérítési igényt támasztott, melyet az eljáró tanács aránytalannak ítélt, mert az út más elemeivel nem volt gond.

ÚVL

Csongrád Megyei Békéltető Testület

Cím: 6721 Szeged,
Párizsi krt. 8-12.
Tel: 06-62-423-451
Fax: 06-62-426-149
E-mail: info@csmkik.hu

Kedves Olvasóink!

Rendeljük meg korábbi számainkat kedvezményesen!

Azon előfizetőinknek, akiknek már megkaptuk átutalását, lappéldá-nyonként 230 Ft-ért küldünk a megrendelt példányokból, és a pos-taköltséget a kiadó Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület állja. Három vagy több Kosár együttesen darabonként 210 Ft. Más meg-rendelőinknek, gyűjtőinknek – a postaköltséget szintén átvállalva – lappéldányonként 260 Ft-ba kerülnek a korábbi Kosarak. Három vagy több Kosár együttesen darabonként 230 Ft.

Ízelítő korábbi számainkból:

2009. szeptember

- Milyen a jó futócipő?
- Multifunkciós nyomtatók tesztje
- Gyorskávázók mustrája

2009. október

- Egy jó füles: fejhallgatóteszt
- Legjobb a piaci: savanyított káposzták tesztje
- Vita az ételminzer-jelölésekről

2009. november

- Téli autóabroncsok tesztje
- A többség közepes: ebéd házhozszállítók nagy tesztje
- Immunrendszerünk erősítése télen

2009. december

- Sikképernyős televíziók tesztje
- Hideghuzany nélkül: üdülés télen
- Társasházi kiszorítás
- Gyermekmegőrzők és játszoházak házi tesztje

2010. február

- Konyhai robotgépek tesztje
- Vaj- és margarinteszte
- Taxitársaságok szűrőpróbája
- Átláthatatlan közmu-számlák
- Fogyókúrák erényei és veszélyei
- Változások autóink körül

2010. március

- Energiatakarékos fénycsövek
- Gyümölcsös ízesítésű és gyümölcssteák nagy tesztje
- Élelmiszerárak és szolgáltatási színvonal
- Televíziós programcsomag körkép

2010. április

- Kerti fűnyíró gépek tesztje
- Párizsik és felvágottak vizsgálja
- Kávéautomata körkép
- Mit kell tudni az online aukciós házakról?
- Hív a természetet! Arborétum körkép

Fizessen elő honlapunkra vagy magazinunkra most!

Kosarunkban bizonyára Ön is talál érdeklődésének megfelelő teszteket és írásokat.

Minden egész éves előfize-tőnknek évente egy lapszám ajándék, ráadásul magazinunk segítségével az **előfizetői díj sokszorosát spórolhatja meg!**

Szertnék előfizetni a

A) nyomtatott Kosár magazinra
 példányban
 egy évre: **2.610 Ft-ért**
 fél évre: **1.350 Ft-ért**

B) A Kosár magazin honlapjára
 egy évre: **2.610 Ft-ért**
 fél évre: **1.350 Ft-ért**

C) nyomtatott Kosár magazinra és annak honlapjára **együttesen**
 egy évre: **3.990 Ft-ért**
 fél évre: **2.190 Ft-ért**

Név:

Tel:

E-mail:

A csekket és az újságot az alábbi címre kérem kézbesíteni:

Aláírás

Kérem, tájékoztassanak az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület egyéb kiadványairól is!

Kérjük, a megrendelőlapot nyomtatott betűvel kitöltve küldje vissza a kö-vetkező címre: **Kosár - a fogyasztók magazinja, 1012 Bp., Logodi utca 22-24.** A megrendelőlap beérkezése után csekket postázunk. A lapot az előfizetési összeg megérkezése után tudjuk biztosítani. Átfutási idő 3-6 hét. A befizetésről számlát küldünk. Rendelését online is leadhatja, regisztráció: www.kosarmagazin.hu

ELŐZETES A

KOSÁR

MAGAZIN KÖVETKEZŐ SZÁMÁBÓL

KOSÁR

TESZT ÉS TIPP

Naptejek, -olajok és napozókrémek

Mindjárt itt van a sokak által annyira várt nyaralási főszezon! A napozásnak azonban veszélyei is vannak, ezért már mindenki arról beszél, hogy a dél körüli órákban ne legyünk tűző napon. Újra kell tanulnunk bizonyos fogalmakat is, mert a védőszerek korábbi faktorszámát új jelzés váltja fel. A napozószerek három fajtáját (olajok, tejek, krémek) ismertető nemzetközi tesztből egyebek mellett az is kiderül, hogy a krémeket elsősorban a gyermekeknek ajánlják.

Kínai büfék

A gasztronómia világában többek között az a csodálatos, hogy multikulturális. Máskülönben sokunknak meg sem adatna például a szecsuáni csirke, a tavaszi tekercs, a pirított tészta vagy az édes-savanyú leves élménye. Ám az, hogy a kis hazánkban tett kinaikonyha-kirándulás valóban autentikus élmény lesz-e, már lutri. Pontosabban lutri azoknak, akik nem olvassák el a Kosár következő számában megjelenő kinaibüfé-tesztet.

Egyadagos jégkrémek

A napsugarak cirógatásának felemelő élményét mi sem fokozhatná jobban, mint egy adag hűsítő és persze inycsiklandó jégkrém. Elmúltak már azok az idők, mikor még megbízható Bagamérik mérték a gombócot, nem árt hát próbára tenni, mit rejtenek a fagylaltos mélyhűtők bugyrai. Az egyadagos jégkrémek tesztjében a Kosár csapata a vanília, csokoládé és gyümölcs ízeket veszi majd görcső alá, hogy kiderítse, mely jégkrémek nyerik el ezúttal a Tesztgyőztes címet.

NAGYÍTÓ

Fürdőruha trendek

Minden év májusában a női lapok bemutatják a legújabb fürdőruha trendeket. Mi elővesszük a szekrény mélyéről a kinyúlt régi darabot, és arra gondolunk, vajon hogy fogom ezt felvenni? Összeállításunkban körbejárjuk a fürdőruha kérdést, megnézzük kinek milyen érdemes választania, tippeket adunk, hogy lehet megőrizni egy nyárnál tovább féltett darabunkat, és mit tehetünk, ha a klór meg a napsütés legyőzte kedvencünket.

www.kosarmagazin.hu